Jaargang 116. Vrijdag, 31 Julij 1857. No. 91.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

RAADSVERGADERING,

Vrijdag den 31sten Julij 1857, 's avonds te 7 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

CHINA.

Per telegraaf zijn berigten uit Hongkong van het laatst der vorige maand aangekomen. De Engelschen hebben, na de aankomst van versterkingen, begrepen een slag te kunnen slaan. Zij hebben een aanval gedaan op de Chinesche vloot en deze in twee hevige gevechten vernield. Het verlies der Engelschen bedroeg hierbij 83 dooden en gekwetsten. De majoor *Kearny* is gesneuveld en het linieschip *Raleigh* in den grond geboord. De gezagvoerder heeft wegens dit verlies voor den krijgsraad teregt gestaan, doch werd vrijgesproken.

In de overige deelen van China was alles rustig.

BRITSCH-INDIË.

De Londensche *Times* had wel reden om het Engelsche publiek op noodlottige tijdingen uit Indië voor te bereiden; de nu weder met de mail aangekomene berigten doen de Indische aangelegenheden zeer donker inzien. Engeland hebbe zich voor te bereiden op eene nieuwe verovering van zijne bezittingen. De stad Delhi, de voornaamste plaats van noordwestelijk Indië, het hoofdkwartier der muiters, blijft weerstand bieden aan den aanval der Engelschen. Generaal *Barnard* wacht op versterking.

Inmiddels dringt het oproer tot de overige deelen van het Britsch-Indische rijk door. Den 16den Junij waren alle provinciën in het noorden en westen van Bengalen in opstand. En dit niet alleen, maar men vreesde dat de geest van oproer zich ook tot de regementen van Bombay en Madras zou uitstrekken. Dit laatste was evenwel bij het afzenden der mail nog niet gebeurd. Te Calcutta waren de inlandsche troepen ontwapend. Dit doet ook al een kwaad vermoeden over hunne gezindheid ontstaan. In die stad heerschte een algemeene schrik. Vele Europeanen aldaar gevestigd, hebben zich met hunne gezinnen aan boord der koopvaardijschepen begeven, om in veiligheid te zijn wanneer in die stad de opstand mogt uitbreken.

De Koning van Oude, verdacht van opruijing der troepen, is te Calcutta gevangen genomen.

Nog weten wij het bovenstaande slechts per telegraaf, doch het is voldoende om de Engelsche regering ernstig bezorgd te maken.

De *Times* zegt evenwel, na het bekend worden dezer tijdingen, dat in de Indische aangelegenheden geen verandering is gekomen, en dat in het ergste geval de oorlog niet anders dan van plaatselijken aard zal wezen; en dat er derhalve geen grond voorhanden is tot daling der fondsen.

TUNIS.

Uit Tunis wordt gemeld, dat de rust er geheel en al hersteld is. De dweepzieke bevolking heeft na den moord, op den Israëliet gepleegd, nog wel alle pogingen in het werk gesteld, om de verbittering tegen de Israëlieten gaande te houden en daardoor welligt nog meer onheilen te berokkenen; maar de Bey schijnt ingezien te hebben, dat het bevel om den Israëliet ter dood te brengen, noodlottige gevolgen kon hebben, vooral nadat hem het protest der Fransche en andere consuls is ter hand gesteld. Hij heeft dus maatregelen genomen, om de verdere gevolgen van de verbittering der Mahomedaansche bevolking te voorkomen; maatregelen die tot dusverre volkomen aan het doel beantwoord hebben.

RUSLAND.

Men weet dat Keizer *Alexander* bij zijne plegtige krooning ook eene nieuwe volkstelling toegezegd heeft, met het doel om tot eene meer gelijkmatige heffing der belastingen te geraken. In de dagbladen van het Russische gouvernement leest men thans een keizerlijk besluit van den 15den Junij j.l., waarbij eene algemeene volkstelling gelast en voorschriften daarvoor gegeven worden. Al de ingezetenen zullen opgeschreven worden, behalve de adellijken, de staatsambtenaren, de eereburgers, de in werkelijke dienst zijnde militairen, benevens de Kozakken en Baskieren en eindelijk alle aan het keizerlijke hof verbonden personen.

Voorts is eene wet uitgevaardigd, waarbij het opnemen van officiers- en beambten-kinderen, die niet van adel zijn, in de militaire scholen wordt toegestaan. Deze maatregel werd onder de vorige regering geopperd, maar na 1848 ter zijde gelegd.

TURKIJE.

Hoe langer de regeling van het bestuur der vorstendommen wordt uitgesteld, hoe bedenkelijker de spanning wordt die deze zaak in die gewesten zelve veroorzaakt, en hoe koeler tevens de gezanten der verschillende mogendheden te Konstantinopel elkander bejegenen. Ieder van deze diplomaten waant zijn eigen uil een valk te zijn; wat de een doet, wordt door den ander luide afgekeurd.

Het is, bij de vaak geheel tegenstrijdige berigten uit die gewesten, moeijelijk een juist denkbeeld van den toestand van zaken te erlangen. Hierin intusschen stemmen allen overeen, dat er, èn door de buitensporigheden van den stedehouder des Sultans in Moldavië, vorst *Vogorides*, èn ook ten gevolge van de onverstandige tusschenkomst der Europesche commissarissen, een jammerlijke staat van verwarring is ontstaan, op wier mogelijke gevolgen men wel bij tijds bedacht mag zijn.

Hooren wij wat uit eene Engelsche bron wordt medegedeeld.

» Te Jassy hebben de zaken zulk eene wending genomen, dat er van de nieuwe regeling der politieke gesteldheid van Moldavië en Wallachije welligt niets komen zal. Het Parijsche verdrag bepaalde dat eene Europesche commissie naar Jassy en Bucharest zou worden gezonden om zich met de wenschen der bevolking bekend te maken, en dat op haar rapport een eindbesluit zou genomen worden door een te Parijs te houden congres van de vertegenwoordigers der betrokken mogendheden. De partijgeest deed zich al dadelijk gelden, zelfs nog vóór dat de commissie bijeen kwam; en hij heeft het voorschrift van het Parijsche verdrag tot eenen ijdelen klank gemaakt. Al de commissarissen, uitgezonderd de Engelsche, hebben openlijk partij gekozen ten aanzien der vraag of Moldavië en Wallachije vereenigd moeten worden of gescheiden zullen blijven. In plaats van de denkbeelden en wenschen, zoo als zij onder de bevolking bestonden, vrijelijk aan het licht te laten komen, zijn zij de uiting dier wenschen vooruitgeloopen, en daardoor hebben zij de geheele zaak in eene schier onherstelbare verwarring gebragt.

» Indien men de zaken dezen gang laat gaan, zal òf de taak der commissie onuitvoerlijk zijn, òf het lot des lands onder opschudding en hartstogtelijke beweging beslist worden. De twee partijen zijn schuldig: de Franschen, Russen, Pruissen en Sardiniers aan de eene zijde even zeer, als de Oostenrijkers en de Turken aan den anderen kant; beide partijen zijn te ver gegaan om met eere te kunnen terugtreden. Engeland alleen heeft zich niets te verwijten; en aan deze mogendheid moet alzoo in de tegenwoordige omstandigheden de beslissing staan. Het is Engelands pligt en belang, de tegen elkander pleitende partijen tot de orde te roepen en te bewerken dat er regt gedaan en eerlijk spel gespeeld worde."

't Is een hooge toon dien de Engelsche berigtgever hier aanslaat; maar lezen we nu de tijdingen over Frankrijk aangebragt, dan wordt de zaak weer geheel anders voorgesteld. Zoo komt in den *Constitutionnel*, het half-officiële orgaan van Frankrijk, het volgende voor:

» Eene korte wijle kon men zich vleijen met de gedachte dat de aangelegenheden der vorstendommen eene goede wending genomen hadden; maar de hardnekkigheid van den Oostenrijkschen internuntius en de stelselmatige onwilligheid van Engelands gezant zijn aan elke kans op vereffening in den weg getreden. Van den heer *Prokesch* was zulks te verwachten: hij voert de bevelen van zijn gouvernement uit; maar van lord *Redcliffe* is het bekend, dat hij tegen de voorschriften van zijn hof handelt, en alleen door zucht tot tegenstreven of door vijandigheid tegen Frankrijk geleid wordt."

De Fransche *Moniteur* zelf behelst nog wel geen protest tegen de verkiezing in Moldavië, maar evenwel brieven uit Jassy, welke bijzonderheden mededeelen omtrent de wijze, waarop het bij het werk der verkiezingen daar te lande is toegegaan. Het blijkt thans op de meest overtuigende wijze, dat de overheid van Moldavië in menig opzigt zich aan misbruik van gezag heeft schuldig gemaakt; dat ambtenaren op zeer willekeurige wijze zijn afgezet, en ten aanzien van bijzondere personen onverantwoordelijke gewelddadigheden zijn gepleegd. Een aantal feiten van dergelijken aard worden ter kennis van het publiek gebragt, zoodat het wel als zeker kan worden beschouwd, dat de Fransche regering zich in het minst niet denkt te onderwerpen aan den uitslag der verkiezing in het voormelde vorstendom.

Men ziet het alzoo: de kwestie der Donau-vorstendommen wordt meer en meer van ingewikkelden aard: het einde er van is nog niet vooruit te zien; maar indien de verhouding der verschillende gezanten in Konstantinopel op de respective gouvernementen terugwerkt, dan zou de Fransche regering weldra alle diplomatieke betrekkingen tusschen Oostenrijk en Engeland afbreken.

GRIEKENLAND.

In ons vorig nommer is gewag gemaakt van de pogingen die, volgens een Fransch berigt, door Rusland zouden zijn aangewend om een algemeenen opstand der Grieken te bewerken. Dat berigt kwam ons reeds dadelijk zeer verdacht voor. Sedert zijn wij in onzen twijfel versterkt. Niet Rusland, maar Engeland zelf schijnt de oorzaak te zijn van de spanning die in Griekenland bestaat.

Zooals men weet, vormen de Ionische eilanden aan de westkust van Griekenland gelegen eene afzonderlijke republiek onder het protectoraat van Groot-Brittanje. Herhaalde en laatstelijk in 1849 aangewende pogingen om zich los te maken van Engeland en eene vereeniging met Griekenland te erlangen, leden schipbreuk op de overmagt van Engelsche troepen.

Daarmede is de vrijheidszucht dier eilanders geenszins uitgebluscht. Nog is die levendig en laat zich zelfs in de wetgevende vergadering des lands hooren. De zitting van het Parlement der Ionische republiek van den 2den dezer leverde daarvan een bewijs. Er was sprake van om Corfu, het grootste der Ionische eilanden, onder de onmiddellijke heerschappij van de Britsche kroon te brengen. De Engelsche regering zou, zoo werd verzekerd, voornemens zijn tot dat doel vestingwerken op Corfu aan te leggen. Die verzekering was voldoende om in de kamer aanleiding te geven tot eene luidruchtige patriotische manifestatie. »Niet alleen (dus sprak de afgevaardigde *Lombardo*, onder luide toejuiching van de overige parlementsleden) is ieder Ioniër bereid elk middel te baat te nemen om de volvoering van het plan tegen te gaan, maar ook om met eene in zijn eigen bloed gedoopte pen neder te schrijven, dat de vereeniging met Griekenland onze eenige wensch, ons eenig verlangen is." Bij het uitspreken dezer woorden door *Lombardo*, stond de voorzitter op, alle aanwezigen volgden zijn voorbeeld en een plegtig: » Zoo is het!" klonk met geestdrift uit aller monden. » Wij willen dus den vreemdeling bewijzen," sprak *Lombardo* verder, » dat wij niets vuriger verlangen dan ons van zijne bescherming te ontdoen." Onmiddellijk benoemde de kamer eene commissie, waarna de heer *Lombardo* opstond en met eene ontzagwekkende stem uitriep: » Wij hebben heden eenstemmig tot onzen opstand als natie besloten. Gij onderteekent met uw bloed de vereeniging met Griekenland. Wie durft het thans wagen te beweren, dat de vreemdeling eenigerlei ondersteuning op dit eiland kan vinden?"

Het is eene vermetele taal, die daar gesproken en toegejuicht werd. Welke de gevolgen er van zullen zijn, is nog moeijelijk te zeggen, maar het is te hopen, dat de treurige gebeurtenissen van 1849, waarbij de Engelsche lord-commissaris sir *Henry Ward* de hoofdpersoon was, zich niet zullen herhalen.

Intusschen laat reeds de Engelsche dagbladpers hare afkeurende stem over dergelijke manifestatiën hooren. De *Times* behandelt de Ioniërs als eene bende vermetelen en ondankbaren, die de » weldaden der Engelsche heerschappij" niet weten te waarderen. » De Ionische eilanden," zegt dit blad, » zijn onze militaire posten en moeten als zoodanig bestuurd worden. Het Ionische parlement kan nooit iets anders wezen dan een middel voor eenige rustelooze en boosaardige geesten, om hunnen haat tegen Engeland en hunne sympathie voor Engelands vijanden aan den dag te leggen." De *Times* geeft aan het Britsche bewind den raad, om bij de eerste de beste poging tot opstand een einde te maken aan de » Ionische schijn-republiek," en reeds nu hare grondwet in te trekken.

ITALIË.

De Paus heeft de hoogeschool te Bologna bezocht, hetwelk nog geen vroegere Paus gedaan heeft. De professoren der verschillende faculteiten ontvingen hem in de bibliotheek, en na wederzijdsche toespraken bezocht Z. H. de gehoorzalen en woonde eenige physische proeven bij.

Men verzekerde in Rome, dat de Paus niet vóór den 7den September zou terugkeeren, en dat hij, na Ravenna en de andere steden van Romagna te hebben bezocht, nogmaals de stad Bologna zou aandoen, waar alsdan een algemeen consistorie zou worden gehouden, in 't welk moest worden overgegaan tot de benoeming van een nieuwen aartsbisschop; hebbende de kardinaal *Viale Prela* den wensch te kennen gegeven om van die hooge kerkelijke waardigheid te worden ontslagen en zijne overige levensdagen in rust en stille afzondering door te brengen. Het ontslag van dien prelaat zou, naar uit Rome wordt gemeld, als een groot verlies voor de administratie der aangelegenheden van de kerk moeten worden beschouwd.

— Volgens berigten uit Napels van den 23sten dezer, zijn eenige zeelieden van het Fransche oorlogsschip *Meteore* op de Napelsche kust door de bevolking mishandeld: zij kwamen aan land en plantten bakens ten dienste der opnemingen waarmede dat vaartuig belast is; maar de bevolking hield hen voor oproerlingen en verdreef hen onder den kreet » wij willen geen revolutie." Van wege den Koning zijn terstond stappen gedaan, om het den Franschen aangedane leed weder goed te maken.

Volgens diezelfde berigten is de Vesuvius thans aan het werken en spuwt de berg uit zijne bovenste kraters vuur en lava; gelukkig echter in de rigting van reusachtige rotskloven, zoodat men geen vrees, hoegenaamd, koestert voor de gevolgen der gloeijende lavastroomen.

— Uit Turijn wordt gemeld, dat de Sardinische regering door verscheidene Italiaansche kabinetten is aangezocht om aan een protest deel te nemen, dat zij met betrekking tot de woelingen der uitgewekenen te Londen aan lord *Palmerston* gerigt hebben. De minister van buitenlandsche zaken, graaf *de Cavour*, weigerde echter ronduit, aan deze demonstratie deel te nemen. Hij zeide, er verre van af te zijn, de republikeinsche woelingen goed te keuren. Daar zij echter voor de veiligheid van Sardinië zeer weinig gevaarlijk zijn, achtte hij het niet passend, in dit geval met de overige regeringen van het schiereiland gemeene zaak te maken. In plaats van zich bij het protest tegen Engeland aan te sluiten, wilde hij zich liever in eene circulaire over den aard en de gevolgen der Mazzinistische beweging verklaren. De heer *de Cavour* zou niettemin te kennen hebben gegeven, dat Piëmont voortaan zal zorgen, dat de rust der naburige staten niet meer door de op Sardinisch grondgebied wonende vlugtelingen worde verstoord.

DUITSCHLAND.

De Keizer van Rusland is Zondag morgen te negen uur te Potsdam aangekomen en door den Koning van Pruissen verwelkomd. Nog dienzelfden voormiddag werd, ter zijner eere, in het nieuwe paleis gehoor verleend. Zijne aanwezigheid ten hove wordt niet als eene officiële beschouwd, naardien ook het gewone ceremoniëel der ontvangst achterwege gebleven is. Het vertrek des Keizers was reeds op Dingsdag bepaald. De Keizerin-weduwe van Rusland zou haar verblijf in de residentie nog eenigen tijd verlengen.

Vermits de Keizer door den Russischen minister van buitenlandsche zaken, vorst *Gortschakoff*, werd vergezeld, heeft de Pruissische presiderende minister, baron *v. Manteuffel*, zich naar Potsdam begeven. Men gelooft dat voornamelijk wederzijdscge handelsbetrekkingen ter sprake zijn gekomen.

— De Pruissische regering is, op grond dat het getal jongelieden, die het beroep van advokaat verkiezen, te groot wordt, tot het besluit gekomen om, te beginnen met 1858, de Israëlieten niet meer toe te laten tot het afleggen van examens in de regten. Tot dusver waren de belijders van die godsdienst bij Pruissen slechts uitgesloten als regterlijke ambtenaren. Deze maatregel verdient allezins afkeuring, vooral ook wegens onbillijkheid ten aanzien van de Israëlietische studenten die in den loop van dit jaar hunne regtskundige studien nog niet kunnen hebben volbragt.

Als eene zonderlinge toevalligheid kan het worden beschouwd, dat het ultramontaansche hoofdorgaan *l'Univers* zich zeer nadrukkelijk beklaagt over de omstandigheid, dat in Duitschland een groot deel der dagbladpers in handen is van Israëlieten, die door hunne maatschappelijke positie en hunne aanzienlijke kapitalen in de gelegenheid zijn om eenen zeer grooten invloed uit te oefenen.

— De uit Altona afstammende, maar te Berlijn overledene bankier *S. Leidersdorf*, heeft in zijn testament, uit achting voor de nagedachtenis van den dichter *Schiller*, aan den telkens oudsten mannelijken nakomeling van dezen dichter, eene jaarlijksche rente van 400 thaler gemaakt.

— Het regt van brievenvervoer behoort in verschillende kleine Duitsche staten aan de familie *Turn und Taxis*, die daardoor een aanzienlijk inkomen geniet. Daar nu deze familie alleen belang schijnt te hebben bij de inkomsten en niet bij eene behoorlijke expeditie, weigert zij, zoogenaamde ambulante bureaux op de spoorwegen in te rigten, als reden opgevende, dat deze maatregel voor haar eene aanzienlijke vermeerdering van uitgaven zou vorderen, terwijl zij zich op art. 17 der Bondsacte beroept, waarbij haar de brievenvervoer-regten in die staten verzekerd zijn.

De kwestie is thans bij den Bond aanhangig, welke nu moet beslissen of Nassau, Saxen-Weimar en vele andere staten het regt van toezigt mede aan de familie *Turn und Taxis* hebben afgestaan.

— In Mecklenburg-Schwerin neemt de landverhuizing op eene vroeger ongekende schaal toe, zoodat, gaat zij op gelijke wijze als tot hiertoe voort, tusschen de negen- en tienduizend zielen in dit jaar het land zullen verlaten hebben. Niettegenstaande maatregelen genomen zijn om te zorgen dat de meeste jongelieden niet naar een ander werelddeel vertrekken, alvorens aan hunne verpligting tot de militaire dienst voldaan te hebben, neemt het aantal der mannelijke inwoners tusschen de twintig en dertig jaren op eene verontrustende wijze af, zoodat de landbouwers reeds eenige honderden arbeiders uit Silezië en van elders hebben moeten te hulp roepen. Het gebrek aan ambachtslieden is insgelijks zeer merkbaar.

— Men spreekt van eene verandering van de bestaande verordeningen op de drukpers-aangelegenheden in Oostenrijk, en inzonderheid wat betreft de dagbladen. De hoofden der R.-Kath. geestelijkheid verlangen maatregelen, door welke de verbreiding der dagbladen min of meer zoude worden beperkt, en daartoe in de eerste plaats de invoering van het zegelregt op dezelve; en in de tweede plaats nog eenige inkorting van de vrijheid, die aan de dagbladen is gelaten, maar die elk oogenblik door het hoog bestuur kan worden ingekort. Het is mogelijk en zelfs niet onwaarschijnlijk, dat aan het eerste gedeelte van dit verlangen zal worden voldaan, en dat de meeste kleine blaadjes daaronder zullen bezwijken, maar een terugkeer tot den toestand der dagbladpers als voor dertig jaren wordt door het meerendeel der Oostenrijksche staatslieden ongeraden geacht. Bij de afdoende middelen van bedwang, welke de regering, in geval van misbruik, in handen heeft, wil men gaarne, dat, inzonderheid wat de Duitsche belangen betreft, in Oostenrijk een zekere volksgeest worde onderhouden, uit vrees, dat, indien alle vrijheid in dat opzigt werd onderdrukt, men in de nabijgelegene staten er zich op zoude toeleggen om de Oostenrijkers al datgene te lezen te geven, 't welk zij in redelijkheid zouden verlangen te weten, en 't welk moeijelijk, bij de tegenwoordige middelen van verkeer, zoude kunnen worden verhinderd.

GROOT-BRITTANJE.

Koningin *Victoria* moet wel voornemens geweest zijn een bezoek aan den Keizer der Franschen te brengen, maar van dit voornemen zijn teruggekomen ten gevolge der gebeurtenissen in Indië. Men heeft het niet passend gevonden, dat in den tegenwoordigen staat van zaken, Koningin *Victoria* een pleizierreisje aan gene zijde van het Kanaal zoude maken; althans heeft men den nadeeligen indruk willen voorkomen, dien dit reisje ongetwijfeld op Engelands bevolking moest maken op het oogenblik dat er zooveel bezorgdheid heerscht omtrent den verderen loop, dien de zaken in Azië zullen nemen.

De heer *Disraëli* heeft de Indische aangelegenheden Maandag in het Parlement ter sprake gebragt, en de overlegging gevraagd van verschillende documenten, waaronder vooral een verslag van wijlen sir *Ch. Napier* aan den hertog *van Wellington*, dat zeer bezwarend voor het bestuur van Indië en de Engelsche regering moet zijn, omdat daarin hetgeen nu gebeurt voorspeld is, terwijl vermoedelijk de gansche opstand in Indië voorkomen zou zijn, indien men naar den raad van deskundigen had geluisterd en tijdig maatregelen had genomen om het kwaad te keeren.

Daarop trachtte de heer *Disraeli* te betoogen dat de opstand in Indië geen militaire maar een volksopstand is. Hij raadde het gouvernement aan, tevens met eene voldoende krijgsmagt, eene koninklijke commissie naar Indië te zenden met het onderzoek naar de grieven der bevolkingen belast, en eene koninklijke proclamatie te doen afkondigen, in welke aan de Indische onderdanen de bescherming hunner bezittingen, hunner volksgebruiken en hunner godsdienst beloofd wordt.

Door lord *John Russell* werd een amendement voorgesteld, strekkende om een adres aan de Koningin in te dienen, waarbij aan H. M. de verzekering zou worden gegeven van de ondersteuning van het huis in het aanwenden van alle pogingen om orde, rust en onderwerping in Indië te herstellen, en in het bezigen van alle maatregelen die tot bereiking van dit doel zouden kunnen leiden.

Het voorstel van den heer *Disraëli* werd verworpen, doch dat van lord *John Russell* zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De regering heeft reeds uit eigen beweging verschillende stukken betreffende het bestuur in Britsch-Indië overgelegd, maar alle van latere dagteekening dan de door *Disraëli* verlangde, en betrekking hebbende op hetgeen in de jongste dagen in Bengalen is geschied. Uit eene der documenten blijkt, dat de gouverneur-generaal verlangt, dat er voortaan geen afgewerkte geweerpatronen uit het moederland worden gezonden, omdat de inlandsche bevolking wil weten, uit welke bestanddeelen die vervaardigd zijn en of er ook iets

bij gebruikt wordt, dat tegen hare godsdienstige overtuiging strijdt; bovendien hebben de inlandsche soldaten een' afkeer om de patronen af te bijten; zoodat wordt voorgesteld, dit gebruik af te schaffen.

Voorts worden nog een aantal maatregelen genoemd, welke alle eene goede strekking hebben, maar voor het tegenwoordige weinig afdoen, daar men ze niet in praktijk kan brengen. De eerste zaak is nu, het verloren terrein te herwinnen, hetgeen, bij de betrekkelijk geringe hulpmiddelen waarover men te beschikken heeft, zeker niet gemakkelijk zal zijn. Men heeft in vroeger eeuwen trapswijze die stammen onderworpen; daartoe zijn vele jaren noodig geweest, en hoewel er thans geen tijdsverloop van eeuwen noodig zal zijn om het verloren terrein te heroveren, zal het toch waarschijnlijk jaren strijds kosten eer het Britsch gezag weder voor goed in de koloniën gevestigd is. Ontzaggelijke kapitalen zullen daartoe worden vereischt en veel menschenlevens zal men daarbij te betreuren hebben.

De regering spant alle krachten in om het vertrek der versterkingen te bespoedigen en ongeloofelijke sommen worden, alleen met dat doel, besteed. Zoo krijgen sommige transportschepen £ 60 (*f* 720) voor iederen dag, welke zij vroeger dan een bepaalden tijd ter bestemde plaats zijn.

Had lord *Palmerston* niet reeds gedurende 15 jaren de doorgraving der landengte en Suez tegengehouden, dan was de afstand nu reeds de helft korter en de overwinning vrij wat zekerder, want daarover zijn allen het eens, dat spoed hier alles afdoet. Indien men niet den opstand tijd had gelaten zich te ontwikkelen, dan had die zich waarschijnlijk tot enkele regementen bepaald.

De *Observer* behelst hierover een zeer scherp artikel tegen de Oostindische maatschappij, die het afzenden van Europesche soldaten heeft vertraagd, om de kosten te vermijden. Van het oogenblik dat de regementen ingescheept zijn, komt de soldij voor rekening van die maatschappij; daarom heeft zij, niettegenstaande de waarschuwing der regering, 10,000 uitmuntend geoefende soldaten, benevens eene uitstekende reserve teruggehouden. Ware dit niet geschied, dan zouden deze troepen reeds nagenoeg ter plaatse hunner bestemming zijn aangekomen, terwijl zij nu pas ingescheept worden; bovendien had men toen voor 18 p. sterl. per hoofd de troepen zeer gemakkelijk kunnen vervoeren, terwijl men nu, door den spoed gedrongen, 49 p. sterl. betalen moet, hetgeen op deze 10,000 man reeds een verschil van meer dan 300,000 p. sterl. (ruim drie en een half millioen gulden) oplevert.

De *Times*, die mede den opstand van de inlandsche troepen in Indië toeschrijft aan de verkeerde organisatie van het leger, en aan de zorgeloosheid van de overheden gedurende eene lange reeks van jaren, besluit een in dien geest opgesteld betoog op de volgende wijze: »Indië moet nog eens door ons vermeesterd worden, en dit zullen wij doen. Wij hebben op nieuw een stelsel van het bestuur aan te nemen en een nieuw leger te organiseren. Dat alles zullen wij volbrengen; want wij zijn er het volk niet naar om den grond, dien wij eens gewonnen hebben, op te geven, of in tegenspoed en achteruitgang te berusten. Ontegenzeggelijk hebben wij een gevoelig verlies geleden en misslagen begaan; doch wij twijfelen er niet aan, of Indië zal weldra weder het onze zijn, en wel zóó, als wij nooit te voren het bezeten hebben."

— De heer *Rothschild* is zonder tegenstand op nieuw tot lid van het Lagerhuis voor de City verkozen. De benoemde had de kiezers uitgenoodigd, wederom hunne stemmen op hem uit te brengen, om daardoor te toonen, dat zij hunne regten, de privilegiën van het Lagerhuis en de zaak der godsdienstvrijheid willen staande houden.

— Volgens eenige Duitsche bladen, hebben de regeringen der staten van het Tolverbond gezamenlijk bij Engeland een eisch gesteld tot schadevergoeding voor de verliezen, die hunne onderdanen, woonachtig te Canton, hebben geleden door het bombardement, dat die stad onlangs van de Engelsche vloot heeft moeten verduren.

Lord *Palmerston* heeft echter nog dezer dagen in het Parlement de leer verkondigd, dat in zulke omstandigheden aan geene schadeloosstelling kan gedacht worden, en derhalve is het niet denkbaar, dat de Britsche regering ten aanzien van den eisch der Tolverbond-staten een ander besluit zal nemen, dan de regering van Washington op het verzoek der te Greytown gevestigde Engelschen, dat, zoo als bekend is, werd afgewezen.

— Behalve de drie personen die te Parijs in hechtenis genomen zijn als schuldig aan een plan tot een moordaanslag tegen het leven van Keizer *Napoleon*, had de *Moniteur* ook nog een viertal uitgewekenen opgenoemd als medepligtigen in dat complot. Het officiële orgaan schijnt zich daarin te hebben misgetast. Althans van bedoelde vier personen, *Mazzini*, *Ledru Rollin*, *Campanella* en *Massarenti*, hebben de drie laatsten reeds met kracht alle deelneming aan zoo misdadige plannen weersproken.

Campanella is onderwijzer in de zangkunst, die volgens de lieden die hem kennen aan alles eerder dan aan zamenzwering denkt. De man heeft dan ook in de *Daily News* een brief gerigt aan »den uitgever van den *Moniteur*," dien hij in éénen adem tienmaal een leugenaar noemt en in welken brief hij verzekert, niet eenen van de zamengezworenen ooit gekend te hebben. »Ik daag," zoo schrijft hij, »u, uwe politie, uwe regters, uwe regering uit, om ook slechts het geringste bewijs of schijn van een bewijs van mijne deelneming aan bedoelde zamenzwering te leveren. Zijt gij daartoe in staat, dan zou ik mij zonder verwijl vrijwillig in handen van uwe regering, dat is met andere woorden, in den zekeren dood overgeven."

Massarenti protesteert eveneens in den volgenden brief aan den hoofdredacteur van den *Times* tegen de beschuldiging van den *Moniteur*: »Mijnheer, eerst heden verneem ik, dat gij in de kolommen van uw dagblad een artikel uit den *Moniteur* overgenomen en mijnen naam in uw hoofdartikel van gisteren vermeld hebt. — Ik werk zeer hard om te Londen den kost te verdienen, en heb thans met niemand in Frankrijk iets te maken. Het is mij leed dat mijne stelling als eenvoudig handwerksman mij niet toelaat voor het oogenblik iets anders te doen dan uit den grond van mijn hart tegen de leugens van den *Moniteur* te protesteren. Ik ben niet schuldig aan hetgeen waar men mij van beticht, en ik geef mijn adres op, om te bewijzen, dat ik zonder vrees ben. Ik noem mij enz. (get.) *Gaetano Massarenti*. — Grevillestreet, Halborn, no. 13, 23 Julij."

Ook heeft *Ledru Rollin* in een te Parijs verspreiden brief elke deelneming aan het complot ten plegtigste ontkend.

Hij begint in dien brief met te zeggen, dat de Keizer in een staat van schrik en onrust verkeert, hetgeen ook reeds blijkbaar was uit de voorzorgen, door hem genomen bij de begrafenis van *Béranger*. Immers de 30,000 soldaten, die den lijkstoet omgaven, waren elk voorzien van 30 patronen. Thans is het beweerde complot van zijn eigen vinding, welke handelwijze juist overeenstemt met het gedrag des Keizers, voor eenige maanden ten opzigte van hem (*Ledru Rollin*) aan den dag gelegd, toen hij een geheim agent naar hem afzond, met het doel om (quasi) met hem zamen te spannen, welke poging echter door hem met verachting werd ontvangen.

Hierna verklaart de briefschrijver in de meest stellige bewoordingen, dat hij nimmer een der zoogenaamde zamenzweerders gekend of gezien heeft, dat hij nimmer direct of indirect in eenige gemeenschap hoegenaamd met hen gestaan heeft. Doch dat bewijs is bijna niet noodig; het aandeel dat hij genomen heeft in de laatste verkiezingen in Frankrijk, was genoeg om den Keizer met nieuwen haat jegens hem te bezielen.

Het ontwerp des Keizers is gemakkelijk te doorgronden; want er wordt ligt een belagchelijk hof van justitie gevonden, dat geneigd is hem te veroordeelen, terwijl hij afwezig is; zonder dat hij de door de getuigen tegen hem ingebragte verklaringen kent; zonder dat hij zelfs de beschuldigingen kent, welke tegen hem ingebragt worden. Bij zulk een hof toch bestaat er geen jury, bestaat er geen verdediging.

Het is waar, dat geene regering dulden kan dat de gastvrijheid op haren bodem misbruikt worde om zamen te spannen tegen eene naburige en bevriende mogendheid. Maar hier is geheel iets anders. De Britsche wetten hebben in zulke gevallen voorzien en de regering bekleed met de volmagt, om dezulken voor de Engelsche geregtshoven te dagvaarden. Ditzelfde is reeds gebeurd onder de regering van *Napoleon I*.

Hij zal dus in het gegeven geval die wetten inroepen, en als vergelding voor de gastvrijheid, die hij reeds acht jaren op Engelands grondgebied genoten heeft, openlijk voor de Engelsche regtbank verschijnen en opheldering geven nopens zijn gedrag. Hij vraagt dus niets meer en niets minder, dan om gevonnisd te worden door eene Engelsche regtbank en jury. Daar zal men iets meer eischen dan een doodelijken haat; daar zal hij, in elk geval, alle waarborgen vinden voor een eerlijk en onafhankelijk proces. Engeland is dit aan zich zelf meer verschuldigd dan aan hem, en het zou zijn eigen schande in de historie uitspreken, indien het anders handelde.

De brief waarvan het bovenstaande een korte inhoud is, is overigens vol van de meest beleedigende uitvallen jegens den Keizer.

Het dagblad *le Nord* heeft een hoofd-artikel geleverd over de personen die thans te Parijs zijn betrokken in den aanslag tegen het leven van Keizer *Napoleon*, en over de vraag, of, in geval van veroordeeling, de Fransche regering de uitlevering der misdadigers van Engeland zal kunnen vorderen.

Volgens dat blad, is dit laatste alles behalve zeker, en zijn de door Frankrijk geslotene tractaten, door toedoen dezer mogendheid zelve, in zulke onbepaalde bewoordingen gesteld, dat inderdaad kan worden beweerd, dat bij den moord van een burger, zonder dat zulks met staatkundige oogmerken is geschied, de uitlevering niet twijfelachtig is, doch wel bij den moord van het Hoofd van den Staat, zoodra het blijkt dat staatszucht de drijfveer van den dader is geweest. Dat de Fransche regering den aanslag beschouwt als een gewoon burgerlijk misdrijf, blijkt genoegzaam uit de omstandigheid, dat de beklaagden teregtstaan voor het gewone hof van assises.

— Verscheidene Iersche dagbladen zeggen, dat de aardappelziekte, waarvan zoo onrustbarend is gesproken, zeer weinig te beteekenen heeft en dat het gewas over het algemeen een zeer gezond aanzien vertoont.

FRANKRIJK.

De vijftiende Augustus aanstaande belooft zoowel voor de landmagt als voor de zeemagt een zeer gewigtige dag te zijn. De generaal *Mac Mahon* is reeds tegen dien dag uit Algerië herwaarts ontboden, waarschijnlijk om den maarschalksstaf uit de handen des Keizers zelven te ontvangen. Generaal *Bourbaki*, die tot divisie-generaal zal worden bevorderd, neemt middelerwijl het bevel van den generaal *Mac Mahon* over. *Trehouart*, de kommanderende vice-admiraal van het evolutie-eskader in de Middellandsche zee, zal, daar zijn kommando volgens de bepalingen der wet weldra eindigen moet, in plaats van den overleden admiraal *Dubourdieu* tot senator benoemd worden, en eindelijk zal dien zelfden dag de bevordering van den contre-admiraal *Rigault de Genouilly*, die thans het bevel voert over het Fransche eskader in de Chinesche zeeën, tot vice-admiraal plaats hebben.

— De prins *de la Moskowa*, oudste zoon van den maarschalk *Ney*, is Zaturdag te St.-Germain overleden.

Onder *Lodewijk Philips* begon de prins eene staatkundige rol te spelen; in 1831 werd hij tot pair van Frankrijk benoemd. Men verweet hem dat hij plaats nam onder de mannen die zijn' vader veroordeeld hebben. De prins antwoordde hierop, dat hij dit deed, om zijne nagedachtenis te spoediger gerehabiliteerd te zien. Hij nam evenwel zijn' pairszetel niet eer in dan in 1837. Hij behoorde tot de oppositie der Julijmonarchij. In 1848 werd hij democraat en was lid van de Duitsche democratische vereeniging, waarvan *Herwegh* president was. In 1849 werd hij tot lid van de nationale vergadering gekozen. Het tweede keizerrijk werd door hem met geestdrift begroet, en *Lodewijk Napoleon* benoemde hem weldra tot senator en tot brigade-generaal.

De graaf *de Persigny*, gezant te Londen, is zijn schoonzoon.

— Aan de zoo lang geduurd hebbende zaak van den bisschop van Moulins is eerst nu een einde gekomen. Hare oplossing was eene diepe vernedering voor de zenpreláat. De stappen door zijnen vicaris-generaal gedurende diens verblijf te Rome gedaan, hebben geen gunstig gevolg gehad, en het antwoord daar gekregen was alleen, dat de bisschop zijn geschil met de pastoors in der minne moest bijleggen en hen in hunne bediening herstellen, in de kerken waar zij vroeger werkzaam waren.

De onderhandelingen op dit terrein werden dus geopend met de twee pastoors waartegen de bisschop den bekenden strengen maatregel had genomen. De bisschop eischte dat zij een brief van onderwerping zouden teekenen, waarin de door den bisschop op den voorgrond gestelde denkbeelden en beginselen werden erkend. De twee pastoors weigerden dit en toonden zich tot niets anders bereid dan tot het teekenen van een brief, waarin zij zouden verklaren, dat, *alleen om den wille des vredes*, zij eene welwillendheid van den bisschop vroegen. Met deze onbestemde uitdrukking moest de heer *de Dreux-Brézé* zich tevreden stellen. Hij hergaf aan de pastoors hunne betrekkingen, en die twee geestelijken werden bij hunne terugkomst in hunne parochiën door den prefect, den maire, alle andere autoriteiten en eene zeer groote menigte belangstellenden feestelijk ontvangen.

— Zaturdag avond is op den spoorweg van Nantes naar St.-Nazaire, nabij Couëron, een ongeluk voorgevallen. Terwijl verschillende treinen elkander op den weg kruisten, om materialen aan te voeren ter voltooijing der werkzaamheden, is een trein van twintig met zand geladen waggons bij eene kromming van den weg tegen een locomotief en tender aangestoomd, met zulk een verschrikkelijken schok, dat de tender letterlijk verbrijzeld werd. De heer *Letort*, oud-officier van het eerste keizerrijk, thans werktuigkundige op dien weg, werd onmiddellijk gedood; de machinist is zoo erg gekwetst dat men aan het behoud van zijn leven wanhoopt, en de treinvoerder heeft eene zware wond aan het hoofd bekomen. Deze drie personen bevonden zich op de locomotief. De mannen die op den trein waren hebben geen letsel bekomen, behalve de machinist, die bij het springen van de machine op den weg zich heeft bezeerd.

— Eene nieuwe poging zal worden gedaan om Frankrijk met Algerië door eenen onderzeeschen telegraaf te verbinden. De daarvoor bestemde kabel is bijna gereed en zal op het eind dezer maand ingescheept worden. Zoodra deze linie tot stand gebragt is, zal er, naar men verzekert, ook eene telegraafcommunicatie tusschen Marseille, Malta en Corfu aangelegd worden.

BELGIË.

Maandag is te Brussel het huwelijk voltrokken van de oudste dochter van Koning *Leopold*, prinses *Charlotte* met den aartshertog *Maximiliaan* van Oostenrijk.

Tot bijwoning der plegtigheid waren, behalve vele andere vorstelijke personen, dien morgen nog aangekomen prins *Albert* van Engeland en de regerende hertog van Saxen-Coburg-Gotha.

Reeds sedert geruimen tijd was bepaald, dat het huwelijk in het paleis te Brussel zou worden voltrokken en was voor de godsdienstige plegtigheid de kapel in gereedheid gebragt.

In de zoogenoemde blaauwe zaal van het paleis werd eerst het burgerlijk huwelijk voltrokken. Kort na elf uur begaf de Koning zich derwaarts, met de prinses zijne dochter aan den arm en gevolgd door al de aanverwanten. Terstond daarop werd de burgemeester van Brussel, de heer *Charles de Brouckère*, binnengeleid, die, nadat de verschillende door de wet voorgeschreven formaliteiten waren vervuld, de jonggehuwden in hartelijke bewoordingen toesprak, wat een diepen indruk maakte op alle aanwezigen, maar vooral op de beide jeugdige echtelieden en op den Koning. De acte werd daarop in de eerste plaats door de jonggehuwden onderteekend en daarna door den Koning, de weduwe van Koning *Lodewijk Filips*, prins *Albert* van Engeland, den regerenden hertog van Saxen-Coburg-Gotha, den aartshertog *Karel Lodewijk*, de aartshertogin *Margaretha*, den hertog *Augustus* van Saxen-Coburg en zijne echtgenoot *Clementine* van Orleans, den hertog en de hertogin van Brabant, den graaf van Vlaanderen, den prins van Leiningen en de acht getuigen.

Terstond na de voltrekking van het burgerlijk huwelijk begaf het hof zich door de groote galerij naar de kapel, waar de leden van het corps diplomatiek, de hooge staatsbeambten en verdere aanzienlijke genoodigden nu allen bijeen waren, toen de jonggehuwden daar met hunne naaste bloedverwanten en gevolg binnentraden. De prinses droeg een gewaad van wit satijn met zilver, een sluijer van Brusselsche kant, een diadeem van diamanten en oranjebloesem. De aartshertog was in groot uniform van admiraal der keizerlijke Oostenrijksche marine. Toen ieder zijne plaats had ingenomen, sprak de kardinaal-aartsbisschop van Mechelen de jeugdige echtelieden toe, waarna tot de godsdienstige plegtigheid werd overgegaan, na afloop waarvan men de kapel weder verliet.

De Koning vertoonde zich daarop met de weduwe van *Lodewijk Filips* op het balkon aan de voor het paleis en in den omtrek verzamelde volksmenigte, door welke hij luide werd toegejuicht. In het paleis had daarop een dejeuner van 70 couverts plaats, gevolgd door een groot cercle diplomatiek.

Dien avond had op het stadhuis een volksbal plaats, terwijl de stad prachtig was geïllumineerd. Eene ontzettende volksmenigte was op de been. Men verneemt dat de burgemeester der hoofdstad het grootkruis der Leopoldsorde heeft ontvangen.

Maandag had het diner plaats door den burgemeester der hoofdstad aan den Koning, de prinsen, de vreemde prinsen en zeer vele aanzienlijke personen gegeven; het was zeer luisterrijk. De Koning bragt een toast uit op den Keizer van Oostenrijk, de burgemeester op den aartshertog *Maximiliaan*, deze op den Koning der Belgen, enz. Het Venetiaansche feest dien avond gehouden was zeer fraai, en overtrof aller verwachting.

Bij gelegenheid van het huwelijk der prinses zijn 14,000 brooden aan de armen der hoofdstad uitgereikt.

Reeds is gewezen op het opmerkelijke feit, dat juist op het tijdstip van de huwelijksfeesten van prinses *Charlotte*, de minister van Sardinië, graaf *Montalto*, Brussel, waar hij gewoonlijk verblijf houdt, verlaten en zich naar 's Gravenhage begeven heeft. Ook in Brussel heeft dit vertrek de algemeene aandacht getrokken, en ziet men er geen bloot toeval, maar eene soort van politieke manifestatie in. De heer *de Montalto* moet dan ook zelf onverbloemd hebben te kennen gegeven, dat hij slechts krachtens de van zijne regering ontvangene bevelen handelde, daar deze, met Oostenrijk in onmin, heeft gemeend niet te moeten vertegenwoordigd zijn bij eene plegtigheid waarbij een Oostenrijksche prins de hoofdpersoon is.

Heeft alzoo één voornaam personaadje Brussel verlaten zeer veel anderen zijn voor hem in de plaats gekomen. Nooit heeft Brussel zooveel prinsen en prinsessen en diplomaten tegelijk binnen zijne muren geteld.

Van alle die vreemdelingen baart niemand meer opzien dan de Perzische gezant. Diens naam wordt in elk blad anders gespeld; de *Moniteur* noemt hem *Ferrok-Khan-Eminol-Molk*, en meldt dat hij aan den Koning zijne geloofsbrieven heeft overhandigd. Eene tallooze menschenmassa was j.l. Zaturdag op de been, om den stoet van het Perzische gezantschap te zien voorbijkomen, toen het zich naar het paleis begaf. De gezant van den Schach beantwoordde minzaam de begroetingen van de menigte door een ligt hoofdknikken, natuurlijk zonder zich het hoofd te ontblooten, hetgeen in strijd zou zijn met de Oostersche gebruiken, maar met eene beweging der regterhand. Hij was gekleed in een langen groenen kaftan, bedekt met borduurwerk en versierd met diamanten; hij en zijne officieren en ander gevolg hadden het hoofd bedekt met eene zware muts van astrakan, in den vorm van een broodsuiker. Van den morgen tot den avond stonden voor het *Hôtel de l'Europe*, waar *Feruck*-khan zijn intrek genomen heeft, zeer veel nieuwsgierigen, om te zien of ook iemand van het gevolg zich aan het venster zou vertoonen. De Perzen schijnen dit niet lastig te vinden, maar in tegendeel er mede gevleid te zijn, want zij vertoonen zich met welwillendheid aan het publiek.

— De provinciale staten van Brabant hebben in hunne zitting van j.l. Zaturdag weder, even als jaarlijks sedert 1847, aan de hoogeschool van Brussel een subsidie van 10,000 francs toegekend. Dit besluit is met 36 tegen 9 stemmen genomen, terwijl 12 leden afwezig waren. Men weet dat die hoogeschool eene partikuliere inrigting is, die door de liberale partij uit vrijwillige bijdragen gesticht is en in stand gehouden wordt, en dat haar onderwijs door den aartsbisschop van Mechelen bij een herderlijk schrijven van den 8sten April 1856 openlijk afgekeurd is als eene anti-katholijke strekking hebbende.

— Den 23sten dezer vond een metselaarsknecht, *Schenk* genoemd, op het plein de Meir te Antwerpen werkzaam zijnde, bij het afbreken van panden, een aarden pot met goudstukken, zijnde pistolen en dubbele pistolen, uit den tijd van *Filips II* en *Filips IV*, in Spanje geslagen en geheel ongeschonden. De pot bevatte eene waarde van ongeveer *f* 1500. De metselaarsknecht meende eenig en wettig eigenaar van den schat te zijn, en spoedde zich naar een der voornaamste wisselaars, doch deze, na inlichting bekomen te hebben, bragt hem aan het verstand, dat hij slechts op een gedeelte van het geld aanspraak had. De eerlijke *Schenk* begaf zich daarop naar een notaris, en gaf dezen kennis van den gedanen vond en de waarde die de wisselaar daaraan toekende.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 28 Julij.

Bij kon. besluit van den 23sten dezer is benoemd tot griffier bij het kantongeregt te Ommen, mr. *A. J. Duijmaer van Twist*, advokaat te Deventer.

Bij besluit van den 25sten is aan *D. Verhage*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als griffier bij het kantongeregt te Sliedrecht.

— H. M. de Koningin wordt tegen den 15den Augustus uit Engeland terug verwacht. Tegen het begin dier maand wordt te Scheveningen de komst van den kroonprins en de kroonprinses van Wurtemberg te gemoet gezien. De erfgroothertog van Saksen Weimar, oudste zoon van prinses *Sophia* der Nederlanden, is aldaar aangekomen.

— In den laatsten tijd moeten er uit verschillende oorden van ons vaderland bij het ministerie van justitie klagten zijn ingekomen omtrent de hooge geregtskosten, welke vooral opzigtens de failliet-verklaring van eenen kleinen handelaar gevorderd worden, en het ongelijkmatige, waarop dusdanige zaken hier en daar behandeld worden.

De Regering zou, naar men verneemt, genegen zijn, deze aangelegenheid door nadere wetten spoedig te wijzigen, en zooveel mogelijk trachten aan de wenschen van den handelsstand te voldoen. Het omslagtige en kostbare van sommige procesvormen zou in kleine zaken daardoor komen te vervallen.

— Gisteren avond barstte alhier een brand uit, die onder de hevigste moet geteld worden, welke sedert lang hier ter stede gewoed hebben. Omstreeks 10 uur zag men eensklaps een schijnsel van vlammen in een groot gedeelte der stad de daken en schoorsteenen verlichten.

Men vernam spoedig dat er brand was ontstaan in de uitgestrekte fabrijk en pletterij der heeren *Enthoven en Co.* Groot was, uit den aard der aldaar voorhanden brandstoffen, de vrees, dat de brand zich niet tot de gebouwen van die fabrijk zou bepalen. Het was dan ook alleen aan een gelukkigen zamenloop van gunstige omstandigheden toe te schrijven, dat de brand tot een der hoofdgebouwen van de fabrijk is beperkt.

Het was een verheven, vreeselijk schouwspel de kolommen vuur te aanschouwen, die telkens en telkens naar boven schoten en in den ganschen omtrek een dikken damp en vonkenregen verspreidden. Van den kant van den Rijswijkschen weg en van het spoorwegstation had de brand een schrikbarend aanzien en de terugkaatsing van het schijnsel der vuurzuilen was zoo fel, dat men die tot in de Willemstraat, dat is het andere gedeelte der stad, zien kon en de torens als in een gloed schenen te staan.

Meer dan eenmaal was er onder de digt zaamgedrongen menigte toeschouwers op het Zieken en elders groote angst voor het springen van stoomketels; iets waar gegronde vrees voor kon bestaan, doch dat door de wijze maatregelen van den eigenaar, om den stoom in tijds te doen ontsnappen, gelukkig is verhoed.

De brand was ontstaan in en heeft zich ook hoofdzakelijk bepaald tot het middengedeelte der fabrijk, aan den achterkant uitkomende in het Voorburgstraatje, in de zeer geruimenoemde modelkamer, die genoegzaam geheel is uitgebrand; en heeft zich verder medegedeeld aan den smidswinkel, daarnaast gelegen.

De oorzaak, ofschoon niet met juistheid na te gaan, zou, naar men vermoedt, gelegen zijn in het vallen en smeulen van vonken uit de fabrijk op het houtwerk in de modelkamer.

Van 10 tot 12 uur was de brand op het hevigst; alstoen gelukte het der brandweer, zoowel van de fabrijk als van de stad, den vuurgloed eenigermate te beteugelen en den voortgang van de vlammen te stuiten. Te 12½ uur brandde alles nog wel, maar men was het geheel in zoo verre meester, dat door verderen aanhoudenden aanvoer van water, tegen 4 uur in den morgenstond de brand had uitgewoed.

— Dezer dagen is bekend geworden een zeer uitgewerkt ontwerp, ter ontwikkeling van Suriname, 'twelk, in overleg met Amsterdamsche en buitenlandsche huizen, bij de Regering is ingediend.

Daarbij wordt op den voorgrond gesteld, dat der slaven afkeer van arbeid alleen is te overwinnen door ruimen aanvoer en doordachte vestiging van nijvere, eenigzins ontwikkelde landverhuizers uit de *keerkringen*; — dat, bij emancipatie der slaven, ook de plantaadjes behooren te worden onteigend; — dat het niet behoort tot de taak van het gouvernement, maar van vereenigingen van bijzondere personen om, met aanwending van een deel van hun vermogen, de geëmancipeerde bevolking aan den arbeid te houden, en de aan te voeren aan den arbeid te zetten.

Op deze gronden wordt voorgesteld de vestiging, in overleg met de Regering, van eene naamlooze maatschappij, met een kapitaal van 50 millioenen ter harer beschikking. Deze maatschappij zoude de emancipatie en onteigening voor hare rekening nemen en met de Regering contracteren om eene nieuwe, grootendeels tropische, bevolking naar Suriname over te brengen en aldaar te vestigen tot ontginning van den grond; — om voor de gewezen slavenbevolking te strekken tot een leerend voorbeeld, en tot eene belangrijke uitbreiding der voortbrenging van de stapel-producten.

Aanvankelijk zoude de aanwending geschieden voor rekening der maatschappij, maar langzamerhand zoude, overeenkomstig het met de Regering te sluiten contract, het grondbezit overgaan in handen, hetzij van nijveren der bevolking, hetzij van Nederlanders of anderen, die de velden zouden willen overnemen, derwijze, dat de maatschappij ten slotte alleen handelsligchaam zouden blijven.

Voor het verkrijgen en vervoeren van emigranten zoude, bij het contract met de Regering, een reglement moeten worden daargesteld, zoo voor de verbindtenis, als voor de evenredige tonnenlast der schepen, het toezigt, enz.

De maatschappij zoude verlangen: 1) een waarborg van renten over 30 jaren (5 pCt.), welke, zelfs bij een geringen bloei der onderneming, wordt voorgedragen als eene bloot zedelijke regeringsdaad, en als een blijk, dat het der Regering ernst is dezelve wel te doen slagen; — 2) afstand van 500 mijlen woeste gronden en bosschen, ten einde dezelve, die thans niets opleveren, te herscheppen in vruchtbare velden, welke vertier zullen geven, zoo wel aan de van slavernij bevrijden, als aan de daarhenen te voeren bevolking, aan den oud-Nederlandschen handel, de scheepvaart en de nijverheid; — 3) vrijstelling van belasting gedurende 30 jaren, behoudens de heffing van een niet drukkend hoofdgeld, terwijl, na verloop van dien betrekkelijk korten tijd, de Staat zoude bekomen, in stede van eene wegkwijnende kolonie, die jaarlijks 2 à 300,000 gulden kost, een belastbaren grond en bevolking die millioenen aan producten naar onze markten kan zenden; — 4) aanstelling en bezoldiging, in het midden van elke zamentrekking van bevolking, van een plaatselijk hoofd, een gegradueerden vrederegter, een geëxamineerden onderwijzer en een doctor in de genees-, heel- en verloskunde, ten blijke, dat men geenszins eenig suzerein- of burgerlijk regtsgezag voor de maatschappij zoude willen verwerven.

AMSTERDAM, 29 Julij.

Weldra zal bij den raad dezer gemeente in behandeling komen de ontwerp-verordening op de keuring der levensmiddelen. Volgens dat ontwerp, zal er een streng toezigt op alle eet- en drinkwaren worden gehouden, hetgeen trouwens in eene groote gemeente zeer noodig en wenschelijk is. Ook in andere plaatsen als Amsterdam zou daarom aan het ontwerpen van zulk eene verordening wel eens mogen worden gedacht.

Er hebben te dezer stede nog steeds vervolgingen en veroordeelingen ter zake van het verkoopen van vervalschten drank (melk met water vermengd) plaats. De vervolging heeft zich laatstelijk meer bepaald tot de melkverkoopers aan de overzijde van het IJ wonende, die de vervalschte melk alhier aanvoeren.

MIDDELBURG, 28 Julij.

Uit Wemeldingen wordt gemeld, dat de werkzaamheden aan het kanaal door Zuid-Beveland geregeld zijn voortgegaan. Den dijk heeft men reeds op vele plaatsen tot de verlangde hoogte opgevoerd, en echter schijnt de voortzetting in eene crisis te verkeeren. Dagelijks verlaten geheele ploegen hun werk, omdat de bewerking van den grond zoo uitermate begint tegen te vallen, dat zij, bij eene gemiddelde betaling van 20 ct. per kubieke Ned. el, niet in staat zijn het allernoodigste te verdienen. Natuurlijk is dit ook niet ten voordeele der aannemers, die genoodzaakt zijn het bedrag voor velen aanmerkelijk te verhoogen. Men vreest zeer, dat men vóór het invallen van den winter op verre na het verlangde werk niet zal afgedaan hebben.

Tegenwoordig doen zich somstijds tusschen de boeren en de aannemers ernstige en belagchelijke tooneelen voor. Vele boeren hebben hunne reeds voor twee jaren verkochte landen bebouwd en bezaaid, alleen om nog slechts eene hun niet toekomende rente van die landen te trekken. De aannemers zijn nu begonnen, om zich al dat graan toe te eigenen, op grond, dat hun alles toekomt wat op hun gekocht land groeit, terwijl de boeren staande houden, dat zij alleen het regt daarop hebben. In de verloopen week is men van beide zijden (aannemers en boeren) begonnen met het oogsten van het graan, waardoor vechtpartijen ontstonden; te Vlake is men, gewapend met griepen, hevig slaags geweest.

'S HERTOGENBOCH, 28 Julij.

De arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch heeft regtsingang, met bevel van dagvaarding in persoon, verleend tegen zekeren aannemer, die door onachtzaamheid of onbedrevenheid een' zoo slechten steiger heeft laten maken, dat drie werklieden, daarop bezig om het plafond eener kerk schoon te maken, door denzelven zijn gevallen, en een van hen is gedood en twee zwaar verwond werden.

— Zaturdag j.l. werd de gemeente Goirle, bij Tilburg, door een hevigen brand geteisterd, ten gevolge waarvan 23 woningen, waaronder het hulpkantoor der brievenpost, eene prooi der vlammen zijn geworden. De vrij hevige wind maakte de blussching zeer moeijelijk. De burgemeester der gemeente was, om zaken in zijne betrekking, afwezig. De pastoor en kapelaan hebben door leiding en dadelijke medewerking ter blussching zich zeer verdienstelijk gemaakt.

MAASTRICHT, 27 Julij.

Heden voormiddag werden alhier schokken eener aardbeving waargenomen. De twee eersten, en wel de hevigste, omstreeks 20 minuten na 11 uur; 15 minuten na 12 uur herhaalde zich de schudding, hoewel zwakker, twee malen. In de woning van den berigtgever werd een zwaar beladen meubelstuk eenigzins opgeligt en viel met een bons weêr neder, daarop geplaatste kopjes geraakten zoodanig in beweging, dat zij op het punt waren van naar beneden te vallen; de aan den wand hangende schilderijen slingerden heen en weder. Bij de twee latere schokken kwamen dezelfde verschijnselen, maar in mindere mate, te voorschijn. (*N. R. Ct.*)

LEEUWARDEN, 29 Julij.

Het gerucht gaat hier ter stede dat het geheele kapitaal, voor den noorder-spoorweg vereischt, zou zijn *volgeteekend* door vijf verschillende bankiers, zoo uit Parijs als uit Londen, en wel voor het groote plan, nl. met de verbinding op Utrecht en Arnhem, alsmede tot Kampen. Met belangstelling zien wij de bevestiging daarvan te gemoet. (*Prov. Friesche Ct.*)

Met deze tijding staat denkelijk in verband hetgeen dezer dagen uit Parijs werd gemeld, betrekkelijk het aanknoopen van onderhandelingen over deze zaak met de Nederlandsche regering door het Parrijssche credit-mobilier, in vereeniging met de ondernemers der Russische spoorwegen.

GRONINGEN, 30 Julij.

Bij kon. besluit van den 22sten dezer is benoemd tot surnumerair bij het vak der posterijen, J. M. VINCKERS, wonende te Winschoten.

— Morgen namiddag omstreeks 5 uur zal van de werf van den scheepsbouwer K. K. DE VRIES, buiten het Kleinepooortje, te water worden gelaten, het nieuwgebouwde schoonerschip *Elsina Geertruida*, groot p. m. 90 last, kapit. A. B. MULDER, van N. Pekela.

— Met de werkzaamheden aan de spilsluizen en den muur bij den Kijk-in-'t Jatsboog alhier worden snelle vorderingen gemaakt, zoodat men binnen kort verwachten kan, dat de scheepvaart weder zal worden geopend. Er liggen, naar wij vernemen, reeds weder verscheidene nieuwgebouwde schepen gereed om, zoodra de passage hersteld is, in deze haven te worden binnengebragt.

— De *Winsch. Ct.* meldt dat bij de verkiezing van leden van den gemeenteraad van *Finsterwolde* (waar de drie aftredende leden zijn herkozen) de oppositie een fellen strijd gestreden heeft. Zij wendde alles aan om hare kandidaten te benoemen; o. a. is door haar een zeer bejaarde kiezer, die reeds eenigen tijd bedenkelijk ziek was, naar het gemeentehuis vervoerd en letterlijk naar de stembus gesleept tot verwondering van allen die dit schouwspel zagen, aangezien reeds eenigen tijd voor diens behuizing de weg met stroo was belegd, en men ieder oogenblik zijnen dood te gemoet ziet. Ook heeft men iemand van 86 jaren, bijna blind en ziek, naar de stembus geleid.

De zittingen van de provinciale staten van Friesland zijn Zaturdag l.l. geëindigd. Wij hadden verwacht, dat na het bekend worden van het belangrijk besluit der staten dezer provincie omtrent den aanleg van een spoorweg van de stad Groningen naar de Hannoversche grenzen, ook de staten van Friesland zich die zaak zouden hebben aangetrokken, dat er ook van die zijde een besluit zou zijn genomen om in navolging van de vertegenwoordigers dezer provincie zich tot de Hooge Regering te wenden en concessie aan te vragen voor een spoorweg van Harlingen over Leeuwarden. Er is evenwel niet ééne stem in die vergadering daartoe opgegaan; men heeft zich er mede vergenoegd dat eene mededeeling van de in Zwolle bestaande commissie naar ged. staten zou worden verzonden, om consideratiën en advies in de wintervergadering in verband met de door de Regering aangebodene ontwerpen van wet tot bevordering van den aanleg van spoorwegen. Het is te hopen, dat in die wintervergadering de staten van Friesland het lofwaardig voorbeeld van de staten van Groningen zullen volgen. Zoo ooit, dan geldt thans de spreuk: wie geholpen wil worden, beginne met zich zelven te helpen.

De *Arnh. Ct.* deelt het volgende uit 's Hage mede: »De ministers van binnenlandsche zaken en oorlog hebben dezer dagen bevolen, dat de geweren der dienstdoende schutterij, in die plaatsen waar garnizoen is, van af den 1sten Augustus e.k., door de militaire officieren van wapening zullen worden nagezien en dat de herstellingen, die deze bevelen, door de militaire geweermakers zullen worden verrigt op kosten der gemeenten, terwijl de gemeenten verpligt zijn die kosten maandelijks te betalen. Als grond wordt opgegeven de onvoldoende kennis der officieren van de schutterij en de ongeschiktheid der burgerlijke geweermakers. De grond waarop de verpligting der gemeentebesturen en de magt der ministers in dezen berust, wordt niet medegedeeld. Wij zien er niets anders in dan een maatregel om de militaire geweermakers ten koste der burgerlijke te bevoordeelen, en eene miskenning der schutterij-officieren."

De *Staats-Ct.* deelt het verslag mede der werkzaamheden van het Kon. Nederlandsch Meteorologisch Instituut in het jaar 1856—1857, zooals het door den directeur dier inrigting is uitgebragt aan den minister van binnenlandsche zaken.

Dit verslag bewijst weder voldingend de practische strekking van het instituut. In de werkzaamheden van de eerste afdeeling zijn slechts weinige veranderingen gebragt. De waarnemingen geschieden geregeld minstens drie malen daags op bepaalde uren; zij betreffen de temperatuur der lucht, den barometerstand, de rigting en kracht van den wind, de rigting der wolken, de helderheid der lucht, de hoeveelheid regen, sneeuw of hagel, den vochtigheidstoestand der lucht, de hoegrootheid der verdamping van water, de lucht-electriciteit en het ozongehalte des dampkrings. Die gelijktijdige waarnemingen werden gedaan in twaalf plaatsen van ons land, terwijl nog van meer dan dertig plaatsen buiten ons land die waarnemingen zijn bijeenverzameld.

Er is nu reeds zooveel verzameld en geordend, dat men in staat zal zijn over twee jaren, met volkomen genoegzame naauwkeurigheid en zekerheid, alle omstandigheden op de climatologie van ons vaderland betrekking hebbende te kunnen aangeven.

Bovenal is het verslag van de tweede afdeeling des instituuts, die der zeevaart, van belang. Zij behelst menigvuldige wenken voor de zeevarenden. Door de toenemende medewerking der zeelieden, kon deze afdeeling voortgaan om ten nutte der zeevaart werkzaam te zijn, zoodat de gunstige invloed daarvan op de reizen der Nederlandsche schepen meer en meer in het oog valt.

Het totaal van al de medewerkende gezagvoerders bedraagt nu reeds 247, van welke er 193 na volbragte reizen de nieuw uitgekomene kaarten en uitkomsten ontvingen, buiten die, welke bij hun eerste vertrek aan hen waren uitgereikt. In het geheel zijn nu reeds 213 journalen ontvangen, gehouden volgens het voorschrift der maritime conferentie, die in 1853 te Brussel heeft plaats gehad.

Daaruit blijkt o. a. dat de door het instituut nieuw aanbevolen weg naar Java werkelijk de beste is. Reeds 30 schepen volgden dien nieuwen weg bijna geheel, andere min of meer; alle hadden voordeel, maar zij die zich het meest hielden aan de door het instituut aanbevolen zeilaanwijzing, hadden een groot voordeel van elf dagen op de negenennegentig. Het getal is te groot, dan dat men het voordeel voor toevallig zou kunnen houden; in tegendeel, men kan op dit voordeel reeds vast rekenen, en de reis naar Java, die uit 400 schepen, welker reis het eerst aan het instituut bewerkt werd, 101 dagen bleek te zijn, is op 88 bekort.

De tehuisreize van Java naar Nederland is in bewerking; daarop mag men zich niet zulk een groot voordeel voorstellen. De beste weg was daarvoor reeds voor een groot gedeelte als van zelf aan de hand gedaan; toch zal men vooral op het laatste gedeelte der reis ook eenige dagen kunnen besparen. Voor een volgend verslag zal dit onderzoek de stof leveren.

Er is meer gedaan dan dit. Er is namelijk vooreerst eene eerste bijdrage geleverd tot de kennis van de gesteldheid van atmospheer en Oceaan, bezuiden den parallel van 40° Z. Br., waardoor de reeders en gezagvoerders, die nog aarzelden om den nieuwen weg op te volgen, welligt te meer zullen worden overgehaald, aangezien toch daaruit blijkt, dat die weg de gewone gevaren eer in mindere dan in meerdere mate aanbiedt, terwijl een nieuw gevaar, bij name het gevaar van het ontmoeten van ijs, indien zij op den voorgeschreven weg blijven, luttel is, zoo het al aanwezig is, en dit dus ten onregte velen nog terughoudt.

Ten andere is voor de physische thalassographie eene belangrijke bijdrage geleverd uit de temperatuur-bepalingen van het zeewater aan de oppervlakte.

Wat de medewerking van buiten betreft, zoo mag het instituut zich, behalve over het toenemend aantal toetredende reeders en gezagvoerders, ook vooral verheugen over de belangstelling en hulp van de commissiën te Amsterdam, Rotterdam, Dordrecht, waarbij nog die van Middelburg en Groningen zich als nieuwe voegden. Met steeds dezelfde bereidwilligheid, vaak met groote opofferingen gepaard, zorgen zij voor de vergelijking der instrumenten, voor het uitreiken der kaarten enz. Zij maken door het geven van inlichtingen de zaak meer bekend, nemen bezwaren uit den weg, toonen aan ieder de verkregen voordeelen aan, en winnen zoo menigen deelnemer. En alleen door een toenemend getal deelnemers moeten en kunnen die voordeelen grooter en grooter worden.

Een middel om zilveren voorwerpen van allerlei soort, die door den tijd en door zwavelwaterstofdampen hunne kleur en hunnen glans verloren hebben, zulke zelfs die door de gewone handelwijze der zilverwerkers niet te reinigen zijn, weer het aanzien van nieuwe voorwerpen te geven, is kortelings door prof. *Böttger* in Duitschland ontdekt. Het is een middel, dat in elke huishouding met gemak kan worden toegepast en waardoor men het zilvergoed altijd als nieuw kan houden. De handelwijze is de volgende. Men lost borax in water op, zoo veel als dit wil aannemen en brengt deze vloeistof aan het koken. Dan dompelt men daarin de verkleurde zilveren voorwerpen, die in een bakje van zink, dat even als eene zeef openingen moet hebben, gelegd zijn. Als door een' tooverslag ziet men dan de grijze en zwarte vlekken verdwijnen en het zilverwerk den schoonsten glans herkrijgen. Bij gebrek aan eene zeef van zink of een zinkbakje met openingen, kan men ook de voorwerpen zoo in de kokende vloeistof leggen en op verschillende plaatsen met een zinkstaafje aanraken.

De grootste sigaren-fabrijk bevindt zich op het eiland Manilla te Binondo. De gebouwen daarvan maken eene kleine stad uit. In het eigenlijke fabrijkgebouw arbeiden dagelijks achtduizend vrouwen. Altijd zitten er vijftien zamen aan ééne tafel, waaraan zij de tabaksbladeren zamenrollen, die later over de gansche aarde verbreid worden. Eén meisje levert dagelijks 2000 stuks, zoodat elken dag uit deze ééne fabrijk 1,600,000 stuks komen. De reizigers weten niet genoeg den vreemden aanblik te beschrijven, die hen verrast, wanneer zij zoo vele duizenden vrouwen bezig zien.

KERKNIEUWS.

Door den algemeenen kerkeraad der Nederduitsch Hervormde gemeente te Amsterdam is, uit het bevorens gemelde twaalftal, geformeerd het volgend zestal van predikanten, alphabetisch gesteld: dd. DE BLAAUW te Leiden; HUGENHOLTZ te Haarlem; MOENS te Edam; POORTMAN te Zwolle; ROMENY te Leeuwarden en VAN WETERING te Leiden.

— Bij de Herv. gemeente te Putten is tot predikant beroepen ds. A. P. A. DU CLOUX, pred. te 's Grevelduin Capelle.

— Te Hoorn is beroepen ds. J. STEMBERG, pred. te Renswoude.

(*Ingezonden.*)

De ondervinding heeft dr. J. B. MOLEWATER zeker doen inzien, dat de methode om de doofstomme leerlingen, door het afzien van hetgeen hun wordt voorgezegd, te leeren spreken, de voorkeur verdient boven de gebarentaal. (Zie *Gron Cour.* van den 29sten l.l.) Het zij ons echter vergund te mogen opmerken, dat de gebarentaal voor den niet doofstomme gemakkelijk is aan te leeren, en de doofstomme daardoor gelegenheid verkrijgt, zich met velen te kunnen onderhouden.

Het bewijs hiervan doet zich in de gemeente Winsum voor, alwaar eene doofstomme wollennaaister, vroeger kweekelinge van het Groninger instituut, gevestigd is, en die sedert eene reeks van jaren aan een aantal meisjes het wollennaaijen geleerd heeft; terwijl die leerlingen, door het twee- en driejarig verkeer met haar, meest allen perfect de gebarentaal van haar geleerd hebben, en waardoor zij en nog een andere doofstomme aldaar, nu het voorregt genieten, bijna in ieder huis iemand aan te treffen, waarmede zij zich gemakkelijk kunnen onderhouden; terwijl het ons niet zoo gemakkelijk voorkomt, dat de niet doofstomme zich met zoo weinig oefening, de beweging der lippen zal kunnen eigen maken, die er toe vereischt wordt om zich door den doofstomme te doen verstaan.

IJ. en Z.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 30 Julij.

De tijdingen uit Indië zijn toegevallen; men had nog grooteren voortgang van den opstand gevreesd. De Engelsche versterkingstroepen trokken schielijk naar Delhi op.

Op de rivier voor Canton zijn 127 Chinesche jonken met 900 kanonnen vernietigd. Een fort van de stad is genomen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 30 *Julij*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{5}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	$76\frac{3}{16}$.
Dito Dito	» 4	»	$96\frac{1}{16}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$75\frac{3}{4}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$39\frac{1}{4}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	87.
Dito Nation. Metall	» 5	»	$77\frac{13}{16}$.
SPANJE Onbep. St.	» $1\frac{1}{4}$	»	25.
Dito Binnenl	» 3	»	$37\frac{7}{16}$.
PORTUGAL	» 3	»	$45\frac{15}{16}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	$105\frac{3}{8}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	$103\frac{3}{8}$.
Dito bij *Hope*	» 4	»	88.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	$87\frac{7}{8}$.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	$99\frac{7}{8}$.
Dito 6de serie	» 5	»	$100\frac{4}{16}$.

LONDEN, 30 *Julij*. Consols $90\frac{1}{2}$.

PARIJS, 30 *Julij*. Fransche 3 pCt. 66.85.

WEENEN, 30 *Julij*. Metalliek 5 pCt. *f* $82\frac{3}{4}$. Nat. Leening *f* $84\frac{5}{8}$. Wissel op Londen *f* 10.09. Zilver *f*

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 28 Julij, *Rosema* Adriana, Rostock; is binnen door naar Rott. vertrokken.

TEXEL 27 Julij, *Gnodde* Antilope, Savanilla.

HELVOET 27 Julij, *van Vreeland* Ned. instr.-brik Zeehond, Noordzee; *van Oversluizen* Zeus, Villanova.

BRIELLE 27 Julij, *Kruithoff* Courier, Rochester.

BROUWERSHAVEN 27 Julij, *Viersma* Duiveland en *Poort* Europa, v. Batavia n. Rott.

SYDNEY 6 Mei, *Wiegmink* Clara Henriëtte, Cardiff.

KONSTANTINOPEL 11 Julij, *Albers* Cornelia, v. Galatz, 16 *Fijn* Jantina Gesina en *de Boer* Everhardus, v. Taganrop, alle 3 n. Falm.

FALMOUTH 26 Julij, *Rademaker* Amstel, Rangoon.

DUNDEE 23 Julij, *Veldhuis* Provincie Overijssel, Harlingen.

NORTH SHIELDS 24 Julij, *Ruiten* Verwachting, Harl.

HAMBURG 25 Julij, *Bolmeijer* Onrust, Gron.; *Puister* Vr. Maria, Rotterdam.

LIBAU 14 Julij, *Scherpbier* Jeltina, Rott.; — 21 *Nanninga* Elzina, de Maas.

BOLDERAA 23 Julij, *Lula* Agnetha, Schiedam.

NERVA 16 Julij, *de Groot* Catharina Geerdina en *Upmeijer* Alberdina, Liverpool; — 19 *de Boer* Johannes, Harlingen.

UDBYHOI 21 Julij, *de Jonge* Catharina, Grenae.

Vertrokken.

AMSTERDAM 27 Julij, *Butter* Twee Gebroeders, Londen; *Tunteler* Harmonie, Archangel; *Teensma* Cornelia, Petersb.; *de Groot* Concordia, Riga; — 28 *Ellens* Caroline Ellens, Newc.; *Visker* Johannes Hermanus, Petersburg.

VLIE 27 Julij, *Degenhard* Wicherdina, Wadsöe.

HELVOET 27 Julij, *van der Weijden* Fortuna en *Smit* Marchina, Newc.; *Lootsman* Pomona, Petersb.

MAASSLUIS 27 Julij, *Naatje* Elisabeth, Petersb.

KONSTANTINOPEL 13 Julij, *Nieuwzwaag* Eensgezindheid en 15 *Besseling* Johanna Catharina, Falmouth.

DUNDEE 24 Julij, *Pluym* Stad Almelo, Zwolle.

BREMERHAVEN 22 Julij, *de Boer* Margrietha Petronella en 23 *Dost* Gesina, Amst.

CUXHAVEN 27 Julij, *Waterborg* Hendrika, *Kistenkas* Hemmechina Vroom en *Schuur* Zwaantina, Petersb.; *Kroon* Cornelia, Newc.

BOLDERAA 21 Julij, *Mellema* Jacobus Antonie, Holland; — 22 *Duin* Jantina Frouwina, Elseneur; — 23 *de Boer* Arjen Brouwer, Holland; *Schoe* Amicitia, Elseneur; *Drent* Johanna, Antwerpen.

NERVA 14 Julij, *ten Cate* Jantina, Hull; *Kuipers* Grietje Huisman, Groningen; *Fijn* Hillechina, Londen.

KOPPENHAGE 22 Julij, *Karsijns* de Landman, Oostzee.

TONNINGEN 23 Julij, *Panjer* Gezina, Londen, — 24 *Hazelhoff* Vrede, de Weser; *Stuitje* Catharina Luitgarda, Amst.

DELFZIJL, 29 Julij. Binnengekomen 25 Julij, *Pot* de Hoop, v. Frederikstad; — 26 *Pot* Gesiena, v. Brevich.

Vertrokken 28 Julij, *van der Warff* Alida en *Finke* Trinette, beide v. Laurvich, *Schreuder* Helena en *Middel* Bouwina, v. Biessum en *Pot* de Hoop, alle 4 n. Frederikstad; *Visser* Tietje, op avontuur.

De Sond gepasseerd.

24 Julij. *de Boer Sap*, Zwaant. Thelina, v. Petersb. n. Amst., m. rogge.
Heerma, Johanna, v. Petersb. n. Leith, m. beenderen.
25 —— *Carst*, Elisabeth Lollina, v. Petersb. n. Amst., m. ragge.
v. d. Borden, Visscherij en Handel, v. Pit-a n. de Noordz., teer.
Schuring, Egberdina Anna, v. Nerva n. Londen, m. haver.

De wind den 24 Julij N.W., Z.W.; den 25sten Z.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 28 Julij, *Hillebrandt* Catharina, Alicante; — 29 *Gnodde* Antilope, Savanilla.

TEXEL 28 Julij, *Pluim* Stad Almelo, Dundee; — 29 *Kloekgeter* Johanna Wilhelmina, Soerab.

VLIE 26 Julij, *de Jong* Goede Verwachting, Frederikst.; *Haaijer* Goede Hoop, Osterrisöer.

HELVOET 28 Julij, *Manekes* Ceres, Curaçao.

LONDEN 27 Julij, *Vos* Vriendschap, Emden.

QUEENSTOWN 24 Julij, *Kramer* Gertrude, Ibraïla.

DEAL 26 Julij, *Wijnmalen* Clio, v. Amst. n. Bat.

FALMOUTH 26 Julij, *Kluin* Juno, Akyab.

LIVERPOOL 27 Julij, *Ontjes* Johanna Emilie, Stettin.

LEITH 24 Julij, *de Winter* Margaretha, Amst.

NORTH SHIELDS 24 Julij, *v. d. Woude* Annegina, Bordeaux; *Mooi* Grietje, Amst.; — 25 *Visser* Zaanstroom, la Rochelle.

HAVRE 26 Julij, *Halfweg* Hollander, Rott.

KONSTANTINOPEL vóór 10 Julij, *Zeeman* Sara, v. Odessa n. Queenstown.

BALTIMORE 10 Julij, *Minck* Johanna Jacoba, Rio-Jan.

SYDNEY 6 Mei, *v. Lindern* Alblasserwaard, Cardiff; *Wiegmink* Clara Henriette, Rio-Jan.

ADELAIDE 9 April, *Verschoor* Beatrix, Lond.; — 19 *v. Zameren* Henriette en Corn., Liverp.

MELBOURNE 16 Mei, *Schoemaker* Marianne, Dublin.

KOPPENHAGE 25 Julij, *Stenger* Anna Marg. Adriana, *Bosker* Ida Jacoba, *Hitman* Twee Gebroeders, *Everts* Gezina Catharina, *Koops* Lammechina en *Giezen* Diana, v. Petersb. n. Amst.; *Drewes* Hendrika, v. Stockholm n. Rott.; *van der Laan* Tweelingen, v. Riga n. de Maas.

DANTZIG 26 Julij, *de Vries* Ernest Alida, Koppenh.

PILLAU 26 Julij, *Lieffijn* Goede Verwachting, Amst.

SANDHAMN 21 Julij, *Sprik* Juliana Louise, Petersb.

Vertrokken.

TEXEL 29 Julij, *Kuiper Hz.* Compagnie, Suriname; *Bruun* de Vrede, Nerva.

VLIE 28 Julij, *Bakker* Aurora, Holmstrand.

ROCHESTER 26 Julij, *Kruithoff* Courier, Rott.

FALMOUTH 26 Julij, *de Boer* Elisab. Johanna, v. Santos n. Altona.

GRAVESEND 25 Julij, *Mets* Verwachting, Dantzig.

CARDIFF 24 Julij, *Reinders* Gorinchem, Singapore.

ABERDEEN 24 Julij, *Mulder* Vr. Jantina, Wick.

SMIRNA 7 Julij, *Pot* Cornelia Berendina, Cork.

TAGANROG 26 Julij, *Lupkes* Vrijhandel, Falmouth.

TRIEST 22 Julij, *Kuiper* Anna Augusta, Fiume; — 23 *Rademaker* Arnoldina Catharina, Fernambuck.

NEWYORK 13 Julij, *Visser* Gezusters, Amst.; *Dallinga* Aleida, Gothenburg.

MELBOURNE 10 Mei, *Struik* Carolina, Guam.

SIDNEY 21 Mei, *Vos van Marken* Jacob Roggeveen, Rott.

KROONSTAD 21 Julij, *Braamhorst* Orion, Koppenh.; — 22 *Korte*

Hendrika Margaretha, *Siersema* Annegien Bendix en *Kwint* Hendrik[a] Gesina, Koppenhage; *Wijhmeijer* Anna, Stokholm.

DANTZIG 25 Julij, *Slinger* Gesina, Honfleur; *Duintjer* Aukjen Gepkelina, Koogerpolder; *Dannenberg* Aurora, Duinkerken.

ZOUTKAMP, 30 Julij. Binnengekomen 29 Julij, *van Sluis* Annegina, Dantzig.

Zeilklaar: *Heikema* Efrina Kuiper en *Bakker* Jacob Junior, beide n. Archangel; *Puister* Willemina, avont.; *Jozef Arber* Jane, n. Ipswich.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 24sten tot en met den 30sten Julij 1857 zijn te *Groningen* geboren 9 zoons en 11 dochters; gehuwd 3 paren; overleden 5 ouden en 6 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

AMSTERDAM, 29 *Julij*. Tarwe in een doen: 127 ℔ n. b. Pools. *f* 385. — Rogge tot nagenoeg vorige prijzen alleen bij gerijven: 117 ℔ Petersb. *f* 216, *f* 218; 118 ℔ dito *f* 221; 116 ℔ Inl. *f* 208. — Gerst en Haver zonder handel.

Koolzaad dadelijk traag: Waard en Groet *f* $15\frac{3}{4}$; n. Holst. 77 p. vl.; n. Holst. Rubs 75, 76 p. vl.; op 9 vat in Aug., Sept., Oct., Nov. en April $83\frac{1}{2}$ p. vl.; Rubs op 9 vat olie te leveren in Aug. 82 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering lager afgegeven: op 6/w. *f* 51,50; vlieg. *f* 50; Sept. en Oct. *f* 48 a *f* 47,75 a *f* 48; Nov. *f* 47,75; Dec. *f* 47,75 a *f* 47,50 a *f* 47,75; Mei *f* 47,25 a *f* 47,50. — Lijnolie dadelijk en op levering flaauwer: op 6/w. *f* 46; vlieg. *f* 44,75; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 44,25 a *f* 43,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 51,50; vlieg. *f* 50. — Raapkoeken *f* 95 a *f* 98. — Lijnkoeken *f* $11\frac{1}{2}$ a *f* $14\frac{1}{4}$.

LONDEN, 27 *Julij*. Van Inl. Tarwe was heden slechts weinig versch aangevoerd, doch met het overgeblevene van verleden week was er een goede voorraad, waarvan tot prijzen die l.l. Maandag niet te bedingen waren, vrij veel afging; ook vreemde tot 1 a 2 sh. avans op de laagste notering van verleden week meer gevraagd; de omzet was echter onbeduidend. — Vreemde Gerst was 1 sh. lager. — Boonen bedongen de laatstbestede prijzen. — Erwten lusteloos en meerendeels 1 sh. lager, hetgeen ook met Haver het geval was.

Van den 29sten. Granen zonder handel.

VEEMARKTEN.

MARTENSHOEK, 29 *Julij*. De aanvoer van vee was tamelijk, doch de handel flaauw, zoodat er veel onverkocht is gebleven; het ter markt gebragte was evenwel ook gering van kwaliteit: kalfkoeijen *f* 100 tot *f* 150; melkkoeijen *f* 80 tot *f* 120; vetten niet aanwezig.

LONDEN, 27 *Julij*. De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland gedurende de afgeloopene week waren iets grooter. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 598 ossen, 823 kalveren, 5367 schapen en 686 varkens. De stemming was heden in alle soorten zeer vast en de prijzen waren een weinig hooger. Het aantal runderen ter markt was omstreeks 3500 en dat der schapen en lammeren omstreeks 26,000 stuks.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 29 *Julij*.

Nederl. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{3}{16}$; Dito Dito 3 pCt. $76\frac{1}{4}$; Dito Dito 4 pCt. $96\frac{1}{8}$. — SPANJE, Onbep. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $25\frac{3}{16}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. $37\frac{9}{16}$; Dito Buitenl. £ 85, 3 pCt. $42\frac{3}{4}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $45\frac{15}{16}$; Dito 1856, 3 pCt. $45\frac{3}{16}$. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. $105\frac{1}{8}$; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 101. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 76; Dito Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{1}{4}$; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. $87\frac{1}{8}$; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. $77\frac{15}{16}$. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. $21\frac{3}{4}$.

ADVERTENTIEN.

⁂ In de op den eersten Julij 1857 gehouden Algemeene Vergadering der Leden van het Genootschap **ter bevordering van Nijverheid**, te *Onderdendam*, is, volgens het eenstemmig oordeel van Beoordeelaren, het eenig ingekomen antwoord op de Prijsvraag No. CXVI. geteekend met de spreuk: » *Dat de Landbouw de levensader van het menschelijk geslacht is, is bekend,*" den daarop gestelden prijs niet waardig gekeurd, en wordt de Schrijver mitsdien opgeroepen, om op eenen ZATURDAG vóór den 1sten September 1857, het Antwoord, tegen vertooning van het merk, in het Naambriefje gesteld, tegen reçu bij den ondergeteekenden Secretaris terug te vragen; zullende na verloop van dien tijd het Naambriefje in de eerste Vergadering der Leden, ongeopend worden verbrand.

Voorts zijn de navolgende PRIJSVRAGEN ter beantwoording uitgeschreven:

1. Aangezien bij het onschadelijk maken of uitroeijen van schadelijk gedierte het een eerste en onmisbaar vereischte is, het leven en de huishouding van hetzelve naauwkeurig en in alle bijzonderheden te kennen, zoo vraagt het Genootschap eene verhandeling, waarin naauwkeurig, duidelijk en beknopt de oeconomie, of de natuurlijke geschiedenis beschreven wordt van die dieren, welke in verschillende deelen van ons Rijk, aan onze Vaderlandsche landhuishouding de meeste schade berokkenen. Bij de beantwoording zal men niet alleen te letten hebben op die diersoorten, welke voor de te veld staande gewassen of voor tuinvruchten en moeskruiden schadelijk zijn, maar ook moeten denken aan die dieren, die niet zelden aan onze graslanden, aan onze ooftboomen, in onze bosschen, aan onze verschillende winstgevende veesoorten, aan de reeds geoogste veldvruchten en verschillende zuivel-producten minder of meerder schade toebrengen. De belooning voor het beste en goedgekeurd wordend antwoord zal zijn *de eerste* Gouden Medaille, terwijl de antwoorden vóór den 1sten Jan. 1860 zullen moeten worden ingezonden.

2. In de laatste jaren vooral hebben vele onzer landhuishoudkundigen getracht, onze verschillende veesoorten, en daaronder ook het pluimvee, door kruising met vreemde veesoorten te veredelen en te verbeteren. Het Genootschap wenscht opgegeven te zien, welke uitkomsten die pogingen hebben opgeleverd, en tevens, of men daarbij naar vaste en bepaalde regelen is te werk gegaan? Zoo neen, — welke regelen in dezen dan, naar het voorschrift der wetenschap, in acht genomen moeten worden, om op eene gunstige uitkomst, ook voor de toekomst, te kunnen rekenen? De prijs voor het best en goedgekeurd wordende antwoord zal zijn de *tweede* Gouden Medaille, en de inzending der antwoorden moeten plaats vinden vóór den 1sten Jan. 1859.

3. Welke eigenschappen van ons rundvee kunnen geacht worden het uitvloeisel of het gevolg te zijn van uitwendige invloeden, eigen aan ons Vaderland? Niet alleen zal men hier hebben te letten op grond, klimaat, enz., maar ook moeten denken aan de eigenaardige behandeling, die het vee van der jeugd af bij ons ondervindt. De belooning voor het beste en goedgekeurd wordende antwoord zal bestaan in de Zilveren Medaille, en de antwoorden moeten worden ingezonden vóór den 1sten Jan. 1859.

4. Daar er door kanalisatie in verschillende deelen van ons Vaderland vele afgelegene hooge veenen meer genaakbaar en toegankelijk gemaakt en alzoo geschiktheid verkrijgen om bebouwd te kunnen worden, zoo vraagt het Genootschap: Wat heeft de ondervinding in ons Vaderland geleerd nopens de teelt van verschillende gewassen op hooge veengronden, en welke bleek, bij latere vergraving van het veen, de uitwerking te zijn geweest, die deze teelt op de deugdelijkheid der onderliggende veenlagen had uitgeoefend? Belooning de Zilveren Medaille en beantwoording vóór den 1sten Jan. 1859.

5. Van welke der verschillende kunstmesten, die door den handel opgenomen en verkrijgbaar zijn gesteld, heeft men in ons Vaderland bij land- of tuinbouw gebruik gemaakt? Hoe en in welke hoeveelheden zijn zij aangewend geworden en met welk gevolg op verschillende grondsoorten en bij verschillende gewassen? Belooning de Zilveren Medaille, voor het beste en goedgekeurd wordende antwoord, dat vóór den 1sten Jan. 1859 zal zijn ingezonden.

6. Wat zijn de redenen, dat het getal van tamme ganzen, vroeger in sommige deelen van dit gewest zoo aanzienlijk groot, hoe langer zoo meer afneemt? Staan de voordeelen, die derzelver teelt afwerpt, welligt niet in genoegzaam gunstige verhouding tot de kosten van onderhoud, en moet dit als oorzaak van deze vermindering worden aangezien? of bestaan daarvoor andere redenen? In welke verhouding staat de winst, die hare teelt afwerpt, tot die, welke van zwanen of eenden getrokken wordt? In welke deelen van dit gewest kan de teelt van dit gevogelte vooral met voordeel worden gedreven en aanbevolen? en hoe moet men daarbij te werk gaan, ten einde er de grootste winsten van te trekken? Te beantwoorden vóór den 1sten Jan. 1857. Belooning de Zilveren Medaille.

7. Hoe moet eene model-boerderij zijn ingerigt en waar moet dezelve gevestigd zijn, om er het meeste nut van te kunnen verwachten? Belooning de *tweede* Gouden Medaille. Beantwoording vóór den 1sten Jan. 1859.

8. Welke uitkomsten heeft de cultuur der Haarlemmermeergronden tot dusverre opgeleverd? Welke misslagen heeft men daarbij begaan en waarop, met het oog op de ligging en geaardheid van den grond, dient vooral gelet te worden, indien men de landhuishouding in dien polder, voor het toekomende, met voordeel wil drijven? Te beantwoorden vóór den 1 Jan. 1859. Belooning de *tweede* Gouden Medaille.

9. De Maatschappij van Weldadigheid heeft, vooral in den laatsten tijd, de aandacht van menigeen en zoo ook van het Bestuur des Genootschaps tot zich getrokken en haar voortdurend bestaan schijnt zelfs hoogst onzeker te zijn geworden. Het Genootschap vraagt daarom eene volledige, doch beknopte geschiedenis dezer Maatschappij, en wel vooral van hare Landhuishouding van af hare oprigting tot op dezen tijd, en tevens de beantwoording der vraag, of haar verder bestaan wenschelijk moet geacht worden, en zoo ja, welke veranderingen er alsdan in hare inrigting en wel vooral in het landhuishoudkundig deel er aan behooren gebragt te worden? Te beantwoorden vóór den 1sten Jan. 1859. Belooning *eerste* Gouden Medaille.

10. Welke vruchten hebben de tentoonstellingen, in de laatste jaren gehouden, bepaaldelijk voor onze Vaderlandsche landhuishouding, opgeleverd, en waarop moet bij het houden van tentoonstellingen van landhuishoudelijke voorwerpen vooral gelet worden, indien zij niet in ijdele en onvruchtbare vertooningen ontaarden, maar aan het doel beantwoorden en wezenlijk nuttig zullen zijn? Te beantwoorden vóór den 1sten Jan. 1859. Belooning de *tweede* Gouden Medaille

11. Waardoor kan nijverheid, orde en spaarzaamheid, die bij de daglooners en bij den dienstbaren stand zoo zeer verwaarloosd worden, en welke verwaarloozing zooveel tot achteruitgang en verarming bijdraagt, het best en het zekerst bij deze klassen der maatschappij worden opgewekt en in stand gehouden? Te beantwoorden vóór den 1sten Januarij 1859. Belooning de Zilveren Medaille.

12. Het Genootschap verlangt een naauwkeurig verslag van eene vergelijkende proefteelt met de hier in 't wild groeijende roode klaver en de gewone roode Brabandsche klaver, beide op eene oppervlakte van 25 Nederlandsche roeden geteeld. De inzending van het verslag zal moeten plaats vinden vóór of op ultimo December 1860, terwijl de belooning voor het beste en goedgekeurd wordende verslag zal zijn de Zilveren Medaille.

13. Op welken afstand moeten, bij de rijenteelt, de rijen, bij verschillende granen en peulvruchtsoorten, getrokken worden, om van die vruchten de grootste opbrengst te oogsten en de geringste uitgaven te hebben aan zaaizaad en schoonhouden van den akker? Beantwoording vóór den 1sten Januarij 1859. Belooning de Zilveren Medaille.

14. Welke zaaiwerktuigen voor granen en peulvruchten op verschillende grondsoorten op rijen, en welke werktuigen voor het schoonhouden van op rijen gezaaide veldproducten verdienen de meeste aanbeveling? Belooning de Zilveren Medaille. Beantwoording vóór of op ultimo December 1858.

15. Wat kan er door de gewestelijke regering, door het Onderdendamsch Genootschap of door partikulieren, hetzij afzonderlijk, hetzij gemeenschappelijk, gedaan worden, om aan de bestaande paarden-, runder- en schapenrassen van dit gewest een meer constant karakter te geven? Beantwoording vóór of op ultimo December 1858. Belooning de Zilveren Medaille.

16. Het Genootschap verlangt eene opgave van de verschillende gras- en andere plantensoorten, die worden aangetroffen in onze oude graslanden op zware klei, op zavelgrond, op zand- en op veenachtige gronden, met aanwijzing, welke dier planten op de verschillende grondsoorten in de graslanden het wenschelijkst moeten worden geacht, en hoe deszelfs voorkomen er op het best wordt bevorderd. Belooning *tweede* Gouden Medaille. Beantwoording vóór den 1sten Januarij 1860.

Alle antwoorden, welke naar eenen prijs dingen, zullen leesbaar en bij voorkeur in de Nederduitsche taal moeten zijn geschreven; wordende echter het gebruik der Fransche, Engelsche, Latijnsche en Hoogduitsche talen, mits met eene Italiaansche letter geschreven, toegelaten. Zij zullen niet mogen zijn geschreven met de eigene hand des inzenders, noch met diens naam en woonplaats onderteekend; maar moeten voorzien zijn van eene zinspreuk, en vergezeld wezen van een verzegeld biljet, op de buitenzijde dezelfde spreuk voerende, en in welks binnenzijde een kenbaar merk zal zijn gesteld, ten einde in geval van niet-bekrooning het ingezonden stuk op vertooning van het merk kan worden terugbekomen. In dit biljet zal het naambriefje, met dezelfde zinspreuk als het antwoord voorzien, almede verzegeld, moeten zijn ingesloten.

Degene, die zich vóór de toewijzing van den prijs op eenigerhande wijze bekend maakt, zal van alle aanspraak op denzelven verstoken zijn.

Alle bekroonde stukken blijven den eigendom van het Genootschap; zullende ieder Schrijver bij het ontvangen van den uitgeloofden prijs zich verbinden, om hetzelve noch geheel noch gedeeltelijk, zonder goedkeuring van het Bestuur, te doen drukken.

ONDERDENDAM, 21 Julij 1857.

Namens het Bestuur:
Mr. A. J. VAN ROIJEN,
Secretaris.

MAATSCHAPPIJ VAN LAND- EN TUINBOUW

DE MARNE,

GEWONE VERGADERING op WOENSDAG den 5den Augustus e.k.

F. J. RIJKENS,
Secretaris ad interim.

DAG- EN KOSTSCHOOL

VOOR

Jonge Heeren te Groningen.

De ondergeteekende heeft de eer aan belanghebbende OUDERS en VOOGDEN te berigten, dat de **LESSEN** aan zijn **INSTITUUT** zullen **hervat** worden op **Maandag den 10den Augustus e.k.**

D. DE GROOT.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

⁂ Getrouwd:

L. VAN GIFFEN,
van *Groningen*,
en
J. H. E. VAN DE VELDE.

ALKMAAR, 30 Julij 1857.

⁂ Heden beviel van een wélgeschapen MEISJE mijne geliefde Echtgenoot JOHANNA ELISABETH PETRONELLA VAN DER WEIDE.

DOCKUM, 28 Julij 1857.

O. GOSLINGS.

⁂ Het DOCHTERTJE, over welks geboorte wij ons den 30sten Junij l.l. verheugden, nam de Hemelsche Vader heden wederom tot zich.

GRONINGEN, 26 Julij 1857.

W. M. DE MAREES VAN SWINDEREN.
J. M. DE MAREES VAN SWINDEREN,
geb. VAN SWINDEREN.

⁂ Het MEISJE, over welks bezit wij ons slechts ruim drie weken innig verheugden, werd ons heden weder ontrukt.

HOOGEZAND, 26 Julij 1857.

Dr. J. VEENHOVEN.
G. J. DE BOER.

⁂ Heden overleed alhier, ten Huize van onze Ouders, ons hartelijk geliefd jongste Kind AHASUEROS, in den ouderdom van elf maanden.

HAARLEM, 26 Julij 1857.

C. M. FRANCKEN.
P. C. G. FRANCKEN,
BRUINS.

⁂ Heden overleed, na een geduldig lijden, in den ouderdom van ruim 23 jaren, mijn innig geliefde Zoon EGBERT HOOGELAAR.

GRONINGEN, 28 Julij 1857.

S. J. VAN SLUIJTERS,
Wedw. H. DE ZAAIJER.

AFWATERINGS- EN SCHEEPVAARTKANALEN

Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITS**[illegible] is uitgegeven:

Rapport der Commissie ter zake van de indeeling [illegible] Provincie in nieuwe *Waterschappen*, opzigtelijk de teg[illegible] daarstelling van het *Waterschap* **Oldambt** en **Fiveli**[illegible] ingebragte **bezwaren;** vergezeld van een voorste[illegible] werken, die in dat Waterschap moeten worden uitge[illegible] Prijs 25 Cent.

Nader Rapport van de Commissie benoemd bij be[illegible] der Staten van den 13den Julij 1855, no. 3, belast [illegible] het onderzoek van de plannen ter *verbetering der Sch*[illegible] *vaartkanalen en de indeeling dezer Provincie in nieuwe* [illegible] *terschappen*, en wel speciaal nopens de grenzen en ui[illegible] voeren werken in het nieuw op te rigten Waterschap **W**[illegible] **terkwartier.** Prijs 30 Cent.

Vroeger zijn door hen uitgegeven:

STATEN der **MOLENKOLONIËN** gelegen [illegible] schen het Reitdiep en het Damsterdiep, in de vier Ke[illegible] len-, Bellingwolder-, Termunter-, Oterdummer- en D[illegible] Delfzijlen-Zijlvestenijen en bezuiden het Winschoterdiep [illegible] den A-stroom, in de Provincie Groningen. Prijs 30 Cen[illegible]

Rapport van de Commissie uit den RAAD der Geme[illegible] Groningen en *Missive* van de KAMER van KOOPHAN[illegible] en FABRIJKEN, betrekkelijk de **verbetering** [illegible] **Kanalen** in de Provincie Groningen. Prijs 50 C[illegible]

NADERE TOELICHTING van de beschouwi[illegible] van sommige door de Staten der Provincie *Groningen* [illegible] gestelde **ontwerpen** ter **algemeene verbete**[illegible] der **Scheepvaartkanalen in de Provin**[illegible] van den Heer *H. OORTWIJN*, Kolonel-Ingenieur ge[illegible] sioneerd met den rang van Generaal-Majoor, Ridder [illegible] Militaire Willemsorde 4de Klasse, door de *Staatscommi*[illegible] ter zake van de verbetering en vereeniging der Scheepv[illegible] kanalen enz. Prijs 50 Cent.

BEKENDMAKING.

De SCHIPPERS der TREKSCHUITEN ***GRONINGEN*** op ***WINSCHOTE***[illegible] ***v. v.,*** zullen met **den 1sten Augus**[illegible] aanstaande **twee welingerigte IJZE**[illegible] **SCHUITEN** of **BARGES** in dienst stellen, uitslui[illegible] bestemd voor PASSAGIERS en hunne BAGAGE.

Vaart af te *Groningen* van het Winschotordiep des m[illegible] gens 10 *minuten vóór*, en op *klokslag* 6 *uur* van het Lo[illegible] ment *de Vonk*, en des namiddags 10 *minuten vóór* en [illegible] *klokslag* 4 *uur* van bevengenoemde plaatsen. Van *Winscho*[illegible] des *morgens om* 5 *uur* en des *namiddags om* 4 *uur*, van [illegible] Hôtel *Wissemann* bij P. D. DIJKHUIZEN.

De Tusschen-aanlegplaatsen zijn: te *Hoogezand* het G[illegible] MEENTEHUIS, bij NEVEN; te *Sappemeer* het GEME[illegible] TEHUIS, bij TEN CATE; te *Zuidbroek* bij de Wed. BUNIN[illegible] G. MONKHORST en de Wed. KOOPS; te *Scheemda*, v[illegible] de Passagiers naar *Winschoten* bij de Wed. TIDDENS, v[illegible] die naar *Groningen* bij R. DE HAAN en KOSTER.

Prijzen der Plaatsen en uren van vertrek der tusschen[illegible] gende Plaatsen nader omschreven bij Aanplakbiljetten.

De Afvaart van de **GEWONE TREKSCHUITE**[illegible] voor PASSAGIERS en alle soorten van GOEDEREN, is v[illegible] *Groningen* des morgens om 8 *uur* en des middags om 12 *u*[illegible] van *Winschoten*, van den 1sten April tot den 30sten Septe[illegible] ber des morgens om 2 *uur* en 11 *uur;* van den 1sten Oc[illegible] ber tot den 31sten Maart des morgens om 6 *uur* en 11 *u*[illegible] DINGSDAGS en VRIJDAGS het geheele jaar des morg[illegible] om 2 uur.

SCHUITEN VAN

GRONINGEN OP NOORDBROEK, V.V.

Van *Groningen* van den 1sten Mei tot den 31sten Augustus d[illegible] morgens te 5 uur.
» » » den 1sten September tot den 30sten Apr[illegible] des morgens te 7 uur.
» » het geheele jaar bij open water des namidd[illegible] te drie uur.
» *Noordbroek* » geheele jaar door, uitgezonderd des Ding[illegible] dags en Vrijdags, des morgens te 6 uu[illegible]
» » des Dingsdags en Vrijdags des morgens te 4 uu[illegible]
» » het geheele jaar door des namiddags te 3 uu[illegible]

MEN VRAAGT TE KOOP:

een **EIGENDOM** van pl. m. 35 Bunders **LAND**[illegible] 'sjaars tot huur doende *f* 125 à *f* 130. Adres bij J. R[illegible] RASVELDT, Jacobijnerstraat, B. 48, alhier. *Brieven frank*[illegible]

TE HUUR,

tegen den 1sten November: Eene **BO**[illegible] **VENWONING** me VRIJEN OPGANG, i[illegible] de Nieuwe Ebbingestraat, bij de Wed. POELMAN.

TE HUUR,

dadelijk of tegen November: Eene **BOVENWONING** in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, boven E. SANTÉE KOITER.

Ondergeteekende berigt door deze, dat hij zijnen **WINKEL** heeft **geopend,** voorzien van alles, wat tot zijn Vak behoort.

Hoopt door eene zuinige en accurate behandeling zich het vertrouwen zijner Begunstigers waardig te maken; **herstelt** ook **OUDE WERKEN.**

SAPPEMEER, 31 Julij 1857.

U. H. GROENIER,
Goud- en Zilversmid.

---

2 VETTE VARKENS

te Koop aan de Lage Der-A, letter T no. 86.

GELD TE BEKOMEN,

op **soliede Hypotheken.** Adres franko bij J. H. M. JANSEN, bij de Akerk, Noordzijde, H, 136.

WORDT GEVRAAGD:

EEN SOCIETEITSBEDIENDE,

tegen half Augustus. Adres aan het BUREAU d[illegible] COURANT.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*,

Julij 1857.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
19	765,96	765,26	765,32	17,0	20,8	17,6	0,87	0,72	0,85	W.	N.N.W.	N.N.O.	bewolkt.	bewolkt.	bewolkt.
20	762,26	759,74	758,49	18,7	26,1	21,8	0,78	0,66	0,72	O.Z.O.	O.Z.O.	O.	„	„	helder.
21	758,88	760,70	759,55	18,0	20,5	18,2	0,79	0,63	0,78	W.	W.	Z.Z.W.	„	„	betrokken.
22	756,87	756,24	756,16	18,2	19,2	15,0	0,83	0,80	0,90	W.	W.N.W.	W.	betrokken.	betrokken.	„
23	758,75	759,07	758,58	16,8	19,1	17,6	0,82	0,71	0,92	W.t.Z.	W.	W.Z.W.	bewolkt.	„	„
24	757,68	757,99	757,88	19,1	22,9	20,8	0,90	0,78	0,88	Z.Z.W.	W.Z.W.	Z.Z.W.	betrokken.	bewolkt.	bewolkt.
25	755,32	755,80	756,98	20,9	21,2	17,2	0,89	0,93	0,98	„	Z.t.W.	Z.W.	bewolkt.	betrokken.	„

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.